

@001A ཨོཾ། །བི་བླ་ཏ་པ་ཏུ་སྒྲི་ཏི་ཐི་རྒྱ་མ་མན་ཙ་སྒྲ་བ་སྒྲུ་སྒྲུ་^(RMTHA)་བི་ཏ་ཏི་སྒྲ། །

ཨོཾ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་མཁས་པའི་འཕྲུག་རོགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

@001 ཨོཾཾ། ²⁷ །ན་མོ་མཚུ་སྒྲོ་ཏུ་ཡ། །གང་གི་ཐུགས་རྗེའི་དྲི་བཞོན་དང་འགྲོགས་ན། །སྒོ་གྲོས་བྱ་གཟིངས་དད་པའི་བ་དན་ཅན། །བྱུང་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བྱེད་པ། །འཇམ་
དབྱངས་སྒྲ་མ་

དེ་ཡིས་རིང་དུ་སྒྲོངས། །ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་བཙམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱན། །ཟབ་ཡངས་དྲག་ཏུ་འབབ་པའི་བ་སྒྲོང་ཆེ། །ཅིག་ཅར་རོལ་ལ་མི་ཕམ་སྒྲིང་སྒྲོབས་ཀྱི། །མཐུ་ལྡན་ཇ་རུའི་
ཞལ་ལུང་ག་^(NG+G'A) མ། །ཐོགས་པ་

མེད་པའི་རྣམ་དགོད་བཙྱན་འགྲུས་ཀྱིས། །དབྱིག་འཛིན་ཁོར་ཡུག་ཁྱབ་པར་འདྲེན་པའི་གཉིན། །སྒོ་བཟང་གྲགས་སྒྲན་འབར་བའི་རྒྱལ་སྤིང་ལ། །མངའ་བསྐྱར་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་
ཞབས་ལ་འདུད། །སྒྲོད་བཙུད་

འཁོར་འདས་སྒྲ་ཚོགས་དབང་པོའི་གཞུང་། །མཐའ་གྲས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་མདངས་སུ། །མཐོང་སྟེ་སྟོན་ཀྱི་ཉིང་ཁྱིའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ། །རྣམ་རིག་གཞུང་བརྒྱའི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་
ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བདེ་དང་@002A ༄༅། །སྤྱད་བསྡུལ་ཀྱི་གཞི། །རང་སྒྲུབ་ཁོ་ནར་ངེས་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི། །དེ་ཉིད་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་འབྱེད་བ་ཡི། །དཔྱད་ལྡན་དེ་ཡིས་
ལུགས་འདི་བསྟན་པར་རིགས། །

དེའང་མདོ་སྟེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། །འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་སོགས་དུ་མནས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་
པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གུལ་

རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་ལམ་གྱི་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོས་གསུམ་བརྟེས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སྒྲུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་རྣམ་རིག་བའི་གྲུབ་
མཐའི་རྣམ་གཞག་

དབྱིས་ཕྱིན་བ་ཤེས་བར་འདོད་པ་དག་གིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དངོས་པོ་ནི། །ལང་གཤེགས་ལས། །ཆོས་ལྡན་དག་དང་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་

གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་

@002B རྟོ་ བཤག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས། ཁྱིམ་ མིང་། སྒྲུབ་ཚན། རྣམ་རྟོག་ དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏི་ཆོས་ལྷ། རང་བཞིན་རྣམ་མཚན་ཉིད་གསུམ། གྲུན་གཞི་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད། བདག

མེད་གཉིས་རྣམས་སྤྱ་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འརྱུག་དང་། །དེ་ཡི་རྩ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་དེ་
འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡི་ཤེས་

ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་བྱུང་པར་འཕགས། ཁེས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་བཅུར་བསྐྱས་ནས་ཀུན་གཞི་ནི་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་དང་པོར་སྒྲོས་སོ། །དེས་ན་འེ་
ཞིག་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་གཞག

གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཉུང་གི་འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། གུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གྱི་རྣམ་གཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འང་སྤྱིའི་དོན་དང་།

མཐའ་དབྱེད་པ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གངས་འདོད་ཚུལ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དངོས་སྤྱོད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་། གཉིས་སུ་འདོད་པ། དུག་དུ་
འདོད་པ།

བདུན་དུ་འདོད་པ། བརྒྱད་དུ་འདོད་པ། དགུར་འདོད་པ་དང་དུག་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སུ་
འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་

@003A ༄། །ཆོག་སྤྱག་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། འཇུག་ཤེས་དུག་ཉོན་ཡིད་དེ་བདུན་དུ་འདོད་པ་དང་། སྐབས་འདིར་རྣམ་ཤེས་ཆོག་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་བས་
དགུར་ཡང་

བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལའང་བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་ཤེས་གཅིག་འདོད་མཁན་ལ་ཀུན་གཞི་ལ་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་གཉིས། ཞེས་ནང་གསེས་ཀྱི་ལུགས་མི་

འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་

བཤད་ཅིང་། ཅུ་བའི་འདོད་མཁན་གཅིག་སྒྲིབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་ནི་ཀུན་གཞི་ཅུ་བར། ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་དུ་གྱི་ རྟོན་ལ་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་ཆོ། །སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་
བཅུམ། །ཞེས་

གསུངས་བ་ལྟར་ཏེ། དེའང་བྲམ་ཟེའི་ཆོམ་ལས། གང་ཞིག་ལུས་མེད་ཤུག་གནས་ཤིང་། །འིང་དུ་འགོ་ལ་གཅིག་ཤུར་རྒྱ། །ཞེས་སྒྲུབ་གཅིག་གིས་ཁང་པའི་བྱ་ག་སོ་སོ་ནས་བལྟ་བའི་དཔེས་
གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་

མཆེད་བཅུ་གཉིས་སྟོན་བའི་མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ས་དུ་ག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆེད་དོ། །ཞེས་ནང་དུ་མར་མི་གཅིག་སྒྲུབ་བའི་འོད་བྱ་ག་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བ་དབེར་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་
རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་

གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་བཏགས་པ་ཅུམ་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཤེས་དང་སེམས་བྱང་ལོགས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཟེན་ཆོག་ས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་

ལས། སློབ་དཔོན་བོ་དེ་

@003B ལེའུ་ཅིས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཏེ། དེའང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཞེས་བྱའང་དམིགས་

བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་དད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བཤད་
དོ། །ཞེས་གསུངས། དགྲར་འདོད་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས།

སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགྲའི་དོན་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། བདུན་པ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྟེ། བརྒྱད་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཇོན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནའི་

སློབ་པ་དང་ལྡན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཇོན་པ་ནི་མེད་དེ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འབྱུང་གོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་འདིའང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་

གཞི་ནི་སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྒྲིན་

པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཁམས་བཙུག་པོ་དག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་གཞི་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་
འབྱུང་སྟེ་དེ་ནི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དགྲ་

པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅུ་བར། བརྒྱད་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། །དགྲ་པ་དྲི་
མེད་རྣམ་ཤེས་སུ། །འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལུགས། །ཞེས་

@004A ༄། །བ་ལྟར་རོ། །ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་ལྷག་མ་གོ་སྒྲ་བས་མ་བྲིས། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་
གོང་འོག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་དང་དགྲ་དང་

གཅིག་ཏུ་འདོད་མཁན་གསུམ་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཅིག་སྒྲ་བའི་བྱང་སེམས་དེ་ཉོན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་

ཞིག །སེམས་ཙམ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

གྲུབ་མཐའ་ལས། དངོས་སྒྲིབ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འོག་ཏུ་འདི་དེའི་མཚན་གཞིར་བཤད་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ཐེག་བསྟུས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་
ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཁ་ཅིག་ནི།

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་དེ་དང་པོ་ནས་འབྱུང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། སེམས་པ་ལ་ལྟས་དང་ངག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་མོ། །ཞེས་སེམས་ལྟས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
འཇུག་པ་ལ་ལྟས་ལས་དང་། ངག་གི་སྒྲོན་ས་ཞུགས་ན་ངག་ལས་

ཀྱི་མིང་འཐོབ་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་འདོད་ཚུལ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་སོགས་རྒྱས་པར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་གཅིག་སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་བཤད་ཀྱང་འདི་ཀྱན་གཞི་མི་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
འདིའི་འདོད་ཚུལ་སྒྲོས་པའི་ཐད་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ལས། དེ་ལ་

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐེག་བསྟུས་ལས་དངོས་སུ་དགག་

བ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུབ་

@004B བྱེད་གསུངས་པ་ནམས་དོན་གྱིས་འདིའི་དགག་པར་འགྲོ་བ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་བ་བསྐྱབ་ལས། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ནི་མི་འདོད་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་འཐད་
དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྷ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡི་གནས་སྐབས་

སྒྲོན་ཕྱིར་དང་། །བྱེད་རྒྱ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་དང་། །ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཕྱོགས་སྒྲ་གཉིས་ཀར་བཅན་མོང་གི་དགག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་འགོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་མེད་ན་ཚོར་སོགས་

ཕུང་པོ་ལྷ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་བཏགས་ཞེས་པའང་བཏགས་བ་ཙམ་ལས་སེམས་བྱུང་དང་དབང་ཤེས་དངོས་ཀྱི་དོན་མི་རྣམས་ན་སྒྲ་མའི་སྒྲོན་སོན་གནས་པ་
དང་། དེའི་དོན་བྱེད་རྣམས་ན་ཚོར་སོགས་དང་དབང་ཤེས་སོགས་

རྗེས་སུ་གྲུབ་པས་སེམས་གཅིག་བྱུང་སྒྲ་བ་དོན་མེད་བར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་གཅིག་ཕྱར་འདོད་ན། ལུང་ལས། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་

བའི་སྒྲོན་འབྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བཀག

བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོན་རེ། འདྲིའི་གཅིག་སྒྲོ་བ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་སྒྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་
དུ་འདོད་པ་རྒྱུའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐེན་ཆོག་སེལ་ཞུ་བའོ། གྲིས་བཤད་པ་ལྟར་

བཀོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གྲངས་ཉུང་བར་འདོད་མཁན་གཅིག་སྒྲོ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དུག་དང་། གཉིས་དང་། དགྲུང་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་
ཆེན་གྱི་བཤད་པ་བཀོད་ཀྱང་གཅིག་སྒྲོའི་སྐབས་སུ་དེའི་བྱར་

@005A ༄། །ཙམ་ཡང་མ་བཤད་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྒྲོ་བ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁོན་ཟེར་ནའང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་གཅིག་སྒྲོ་བ་ཞིག་
ཡོད་བཀང་ཞིག་ ཀུན་གཞི་འདོད་བའི་

ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བསྐྱབས་ཟེན། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོད་བཅུད་མཐའ་དག་ཀུན་གཞིའི་སྡེང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་འབྲུང་བར་འདོད་པར་ཐལ། ཀུན་

གཞི་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།

ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་ན་དབུས་མཐའ་ལས། རྟོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་། སྤྱང་བའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་དུ་སྐྱེའི་དེ་དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ནི་

དེ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་

མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དོན་སྣ་བ་བཞད་གད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་དོན་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བའི་གང་ཟག་དེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་མ་པ་

ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ལས་ལྟག་འདོད་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བར་སྣ་བ་ལ་བསམ་ནའང་

མི་འཐད་བར་ཐལ། ཐུབ་དགོངས་ཚུལ་དུས་ཀྱི་སྒྲོབ་

@005B དཔོན་ཨ་བླ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དགོངས་ན་གསལ། འོན་ཀྱང་སྐྱོ་ཆེའི་སྤྲད་ལ་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས། རྣམ་ལའད་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་ལས། ཞི་འཚོའང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པར་གསལ་

ལ། ཨ་བླ་ཀ་ར་འང་འདི་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྲགས་རིམ་ལས་དེས་ཀུན་གཞི་འདོད་པར་གསུངས་པ་སྐྱོ་ཆེའི་སྤྲད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། ཚུལ་
པའང་སྤྱིའི་དབང་གིས་འགལ་བར་ལའད། ཅེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཆེར་ཀྱང་ཀུན་གཞི་བཞེད་པར་ཐལ། ལྷ་སྐྱབ་དང་འཕགས་སང་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་གང་ཞིག། ཁྲི་བས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱང་རྩ་བ་སེམས་འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་

ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཉི་སྒྲུང་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་

སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་བརྒྱུས་བསྐྱུས་པས། ཞེས་དང་། སློབ་

དཔོན་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་ལས། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྟེན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་
ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་

ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེས་གུན་གཞི་དང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་བྱུང་
མེད་དུ་བཀག་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་

@006A ༄༅། །གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྒྲིའི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་དགོས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ན་གུན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
བཀག་པས་གུན་གཞི་མི་ཁེགས་པར་མ་ཟད་

ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་རིམ་བ་བཞིན་འགོག་པར་བྱེད་ན། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེས་གུན་གཞི་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་གུན་

གཞིའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཆོ་སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅེས་ཉིད་མཆོམས་སྟོར་བའི་སེམས་སུ་བཤད་པ་གང་ཞིག །འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་འདུས་པའི་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་གཞན་
ལས་འཆི་སེམས་དང་སྐྱེ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡིད་

ཤེས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་བཤད་ཚུལ་མཐུན་མི་དགོས་སྟུམ་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་གི་རྣམ་སྒྲུང་གིས་གསུངས་པའི་
བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་

མཆོན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་འདུས་པའི་ཡན་ལག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱན་གཞི་གསུངས་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེར་སྤྱོད་ཅོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།

ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་གསུང་ཚུལ། འཇུག་པ་ལས། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་

འཛོལ་ཅིག། །སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་

@006B མེད་མ་འཛོལ་ཅིག། །ཅེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས་སོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་བཞེད་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་
འཛོག་དགོས་པ་ལ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་སྒྲུང་

ལས། རྒྱན་ཉིད་ཀྱིས་ན་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལུང་རིགས་སྟོན་མེ་ལས། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུང་པོའི་རྒྱན་བདག་གི་མཚན་
གཞིར་བཞེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྣམ་ལའད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། །ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་ལའད་པ་བྱུང་ཙམ་ཡང་མེད་པའི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྟོན་བཏགས་ཚད་ཀུན་གཞི་དངོས་

ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། མཁས་བླུ་བ་རྗེའི་བརྟགས་གཉིས་རྣམ་ལའད་ལས། །ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་རྒྱུད་དང་བྱུ་བ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་

གཞི་དང་། རྒྱུ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྐད་མཛད་པ་སོགས་དུ་མ་

ཡོད་པས་ཆོག་ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་ལུང་དོན་ཡང་བྱོད་ལྟར་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། གུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དུ་མ་ཡོད་
ཅིང་འདིའང་དེ་ལ་ཚུད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་གསུངས་པ་སྤྱི་ཇི་

བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ན་གུན་གཞི་གཏན་མེད་དུ་གོ་ལ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་མི་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་སུའང་མེད་པས་དེའི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་ཀྱང་གཏན་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་
མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་

@007A ༄། །གཞིའང་ཕུང་སོགས་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བཀྲལ་ཅིང་གུན་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པའི་སྤྱི་བ་སུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་གཞན་ཞིག་གི་སྟོང་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ལྟར་ན་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་

ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམ་ཕྱིར། །ཅེས་པའི་

དོན་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ཞེས་བཤད་མི་རུང་བས་དོན་དམ་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཡོད་ཅེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག། །འཁོར་གསུམ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་
ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་ཕྱི་དོན་བཞེད་

པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། ཀུན་གཞི་འཛོག་པ་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་འཆམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་ཤེས་ཡོད་
མད་མཚུངས་བར་བཤད་ཚུལ་སྤར་བྲངས་པ་

དང་། ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་ནམ་པ་སྟེ་འགྱུར་ལྟག། ཞེས་པས་ཀྱང་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་
གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།

རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལའང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྒྲ་བ་ནི་ཉམས་སྟོང་ལ་བསྐྱོར་བའི་མན་ངག་ཟབ་མོར་རྒྱུ་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། དེའི་འཁྲལ་གཞི་ནི་དོན་སྒྲུང་ཙམ་གྱི་སྒྲོན་ས་

@007B ཕྱི་དོན་འཛོག་མ་ཤེས་པར་དེ་ཡོད་ན་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱི་དོན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དགོས་སྒྲམ་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་
མིག་འབྱེད་ལས། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་དོན་ཁས་

ལེན་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་ལེན་ཚུལ་གཏན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་གོ་ན་མན་ངག་ཟབ་ངེས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་གྲགས་དང་ལེགས་ལྡན་གཉིས་ཀུན་གཞི་
ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་དགོངས་གཞི་འདྲན་ཚུལ་

མཐུན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་འདྲའི་མདོ་དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་འདྲའི་མདོ་གཏན་ནས་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དབུ་མ་ལུང་རིགས་སྟོན་མི་ལས། ཟླ་

བས་མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་པར་བཤད། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཞེས་པ་ནས། མདོ་དེ་དག་ཀུན་གཞི་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར། རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་གནས་

སྐབས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་

པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའང་མེད་པར་བཞེད། གཞན་དབང་ཡོངས་བྱབ་བདེན་བྱབ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོའང་མེད་པར་བཞེད་པས།

སེམས་ཙམ་པའི་བྱབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མདོའི་དོན་པལ་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་རང་བཟོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ས་བརྩུ་པ་ལས། ཁམས་
གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་པ་^{@008A} ༡༡། །འདིས་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བས་ཀྱང་བཞེད་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་
ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ལེགས་

བཤད་སྟེང་པོ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོང་མིན་ཏེ། །ལུས་དང་ཡོངས་སྟོད་གནས་འདྲ་བར། །སམས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་སྤང་བས་ན། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་སྒྲ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་
བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་ལྟ་

དེ་མདོ་གང་གི་འང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་སྟོང་ཐུན་ལས། ལེགས་ལྡན་གྲིས་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་དེས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་བསྟན་པ་མ་
ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། དཔལ་ལྡན་རྩ་བ་མདོ་

དེས་སེམས་ཙམ་མ་བསྟན་ཅེས་མི་འཆད་གྱི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་
ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་ནལ་

འབྱོར་སྟོད་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་བར་དབྱ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་སྟོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྲིས་བྱེ་བ་ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། བྱེད་པོ་འགོག་ཕྱིན་
གཟུང་མེད་མདོ་དོན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོན་རེ། དེ་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་གམ་གཙོ་བོ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་སྟུན་གཏམ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་མདོའི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་དུ་བཞེད་མི་བཞེད་གྱི་དགོས་བ་མེད་
པས་རྗེ་བླ་མས་དེ་ལ་དཔུང་དགོས་མི་གསུང་ཞིང་། ཁྱོད་

@008B ལྟར་ན་སྟོང་ཐུན་གྱི་དོན་ཡང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་བ་དེ་མདོའི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཀྱང་ལས་ལེན་མི་རུང་ཞེས་པར་འགྲོ་བས་
ཆོས་སྟོང་གི་ལས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་རྒྱ་

གྲགས་དང་ལེགས་ལྷན་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་བཤད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ལྷགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་མདོའི་དོན་མིན་གསུངས་པའང་གཙོ་བོ་ལ་བྱེད་ན། ཞི་འཇོ་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆ་ཕྱེ་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འཇོག་གོ་ཞེས་

པ་དང་། རྒྱན་སྒྲུག་དགོངས་འབྲེལ་ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་དོན། །གཙོ་པལ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབུ་སེམས་ལྷགས། །ཞེས་སྒྲུ་མ་དང་ཆ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་
བསྟན་དོན་གཙོ་བོར་ཞི་འཇོའང་མི་བཞེད་ལ། བསྟན་དོན་

པལ་བར་ལེགས་ལྷན་ཀྱང་བཞེད་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་བསྟན་དོན་པལ་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་མདོའང་མེད་པས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་བྱས་ཁོ་ནར་འཆད་དོ། མདོ་ལས་བྱང་
དོན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་

བའི་དགོས་པ་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅམ་དུ་བཤད་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྱར་འདེབས་ཡིན་པས་གདུལ་བྱ་གོལ་སར་འབྲིང་པ་ལས་དགོས་པ་ཅིའང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་
སྒྲོན་མེ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་སྒྲངས་

ནས་ཕྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོད་ནའང་འདམ་རྒྱུ་གིས་སྒྲབས་ནས་འབྲུ་བ་ལས་དང་པོ་ནས་ཐག་བསྐྱང་བ་བཟང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཏོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་
དབྱིག་གཉིན་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་

@009A ༄༄༅། །ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ལུགས་གཞན་དུ་འབྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་ཚ་དང་བྲེལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་བར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་
སྒྲོན་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་བྱེ་མདོ་སོགས་ལ་

དགག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འང་མ་བརྗོད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་བཞེད་མི་བཞེད་སོགས་བྱིས་པའི་རོལ་ཅིད་མང་ཡང་མ་སྟོས། ཡང་སྟག་ལོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་མི་
འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། དེའི་གྲུབ་

མཐའ་ཀུན་ཤེས་ལས། སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཀུན་གཞི་བཞེད་མི་བཞེད། །གཉིས་སུ་གངས་ཅན་འདི་ན་གྲགས་མིད་ཀྱང་། །སྐྱ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལས། །ཇིས་འབྲང་ལ་
ལས་གསལ་པོར་མ་བཟོད་ཀྱང་། །འགོག་པའི་ལྷང་རིགས་

སུས་ཀྱང་མ་བཟོད་ཕྱིར། །ཀུན་གཞི་མི་འདོད་སེམས་ཙམ་ཆད་ལྡན་དཀའ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཡང་ཀུན་གཞི་མིད་ན་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འཇོག་བའི་གཞི་མིད་པ་དང་། ཡིད་
ཤེས་ལ་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མིད་ཅིང་བག་ཆགས་ཀྱི་

གཞིར་མི་རུང་བས་དེ་བསྟོོག་གཞི་མིད་བར་ཐལ་བ་དང་། ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་སེམས་ཙམ་མདོ་ལྟར་གྲགས་པ་རྣམས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་སེམས་ཙམ་པ་མཚན་ཉིད་པར་མི་
རུང་བ་དང་། སྒྲགས་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་མི་རུང་བ་

ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་པའི་ཆོག་དངོས་སུ་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཙམ་དངོས་སུ་མ་ཟད་དེར་སྟོོབས་པའི་ཞི་འཆོཾའཕགས་སེང་དང་བཅས་པས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། མདོ་དང་ཕྱི་བདུན་

@009B དུ་རྒྱ་ཆེར་མི་གསལ་བ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་ཆུང་བས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་ཁོན་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན་
སྡེ་བདུན་སྐབས་སུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པ་འབྲེལ་ཆུང་བ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་སྤྲང་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། འདིའང་ཀྱན་བྱང་གི་རིམ་པ་མི་སྟོན་པར་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་
དོན་མེད་ཚུལ་དང་། ལུགས་འདིའི་ཐ་སྙད་ཕྱ་མོ་འཛོག་

ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བ་སོགས་སྟོ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་བར་ཐམས་ཅད་གསུངས་ཀྱང་ཀྱན་གཞི་དང་མི་འབྲེལ་བ་དེ། དེ་མི་
བཞེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ལ་རྒྱན་

བརྟན་པ་མི་སྲིད་པའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལེབ་གཉིས་པར། མི་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན། །བྱེད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ནི། །རང་བཞིན་དེ་
འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་རྟེན་བརྟན་པར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འཇུག་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས། རྣམ་པ་འཛོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་སྟོ་འཛིན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་སྟངས་
ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པའམ།

བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་སྐྱེད་དུ་བཤད་པ་གང་ཞིག་། དེ་དེའི་སྟངས་དུ་བསྐྱོས་ནས་ཡོད་ཀྱི། རེག་ལམ་འབྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་འདིའི་དབང་པོ་འཛོག་ཚུལ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་རྣམ་པ་

@010A ༄༄༅། །ཡི། །རོ་བོ་གང་ཡིན་རྣམ་པའང་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟོན་གྱི་རྣམ་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅས་བྱ་བར་
རྟོག་ །ཅེས་ཕྱོགས་སྒྲར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད།

རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་བ་སྒྲར་རྣམ་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཕྱིས་ཀྱང་ཉི་བར་མི་སྦྱོར་ཕྱིར། །རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲར་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྐོ་བྱ་སྐོ་
བྱེད་མཉམ་དུ་གྲུབ་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་དེ་འཛོག་བྱེད་མེད་

ཅིང་། བག་ཆགས་གྲུབ་ཟིན་ནས་འཛོག་མི་དགོས་ཞེས་བསྟན་ལ། གྲངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་ན། སྒོད་བཅུད་གྱི་
རིགས་མཐའ་དག་ཏྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ར་ཐལ་བ་སོགས་

ཀྱན་གཞི་འདོད་པའི་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པའི་རིགས་པའི་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །ལང་གཤེགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་བྱངས་གཏུགས་པའི་མདོ་རྣམས་བྱང་དོན་
ཏུ་འགྲེལ་ན་སེམས་ཙམ་པར་མི་རུང་བའང་ལྟག

ཆོད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་ཏུ་འཛོག་བྱེད་གཙོ་བོ་རྣམས་བྱང་དོན་ཏུ་བཀྲལ་ན་སེམས་ཙམ་པར་མི་
རུང་ཡང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྱ།།

ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཚན་རིག་ཉིས་བྱང་དོན་ཏུ་བཀྲལ་བས་སེམས་ཙམ་པ་མིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏན་ནས་རིགས་ཆད་དང་མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་གསུམ་གྲུབ་སོགས་བཞེད་པར་ཐལ། སེམས་

@010B ཙམ་གྱི་རྩ་བའི་མདོ་སྤེལ་རྣམས་སུ་ཞིབ་བཞུགས་པ་གཅིག་ཕུ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། ལེག་སྟེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་

ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྤེལ་རྣམས་ཀྱང་། ཆོས་དང་བདག་མེད་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་བཤད་པ་དང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲུབ་

ཁས། འདོད་ན། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཅེས་སོགས་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་རྟེན་བཅུགས་ནས་བསྐྱབས་པའི་ལུང་རིགས་

ཐམས་ཅད་བསྟུབ་པའམ། ཡང་ན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་སེམས་ཙམ་བའི་གྲལ་ནས་འབྱིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ལང་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྦྱག་གི་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་དུ་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཏེ་དང་དོན་དུ་གསུངས་བ་

དང་། དེ་ལྟའི་ནང་ནས་ས་བཙུ་པར་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཙུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་པས་འགལ་འདུ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལོང་ལེ་སེམས་ཙམ་པ་ཆད་ལྡན་གྱི་
གལ་དུ་སྟོད་ཅིག། སྒྲགས་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་མི་རུང་བར་

ཐལ་བའི་ཟབ་བྱད་བཏོན་པའང་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྐྱེས་བས་སྐྱབས་སུ་མ་བབས་ལ། ལིན་དུ་ཕྱ་བའི་གཞུག་སེམས་དེ་ཉིད་ལྡན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
མཉམ་པར་འཇོག་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་བྱེད་ན། གུན་གཞི་ནི་ཐེག

@011A ༄༄༅། །ཆེན་གྱི་སྒོ་མ་ལམ་མཐོན་པོར་མ་སྐྱེབ་བར་དུ་མི་ལྟོག་ཅིང་། དེའི་ངོ་བོ་ནི་སུམ་ཅུ་བར། རྣམ་པར་རིག་དང་མི་རིག་དང་། །ཞེས་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་བཞེད་པའི་གུན་གཞི་
དེ་རང་ཡུལ་གང་ཡང་དེས་མི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་

ལ་བྱོད་གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཕྱོགས་སྒྲང་ཡབ་སྐུ་ལུགས་གྱི་གུན་གཞི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ངོ་མཚར་རོ། །གུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མེད། །ཅིས་པ་ཙམ་བྱུང་ཡང་དེའི་དོན་
བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་གུན་གཞི་འདོད་ན་མ་གཏོགས་སེམས་

རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པ་ལ་བཤད་དུ་བྱང་ཞིང་ཡང་ན་སློ་གོས་ཡངས་པའི་ལེན་འཛིན་ཆོག་རིས་དང་སློ་བསྐྱུན་ཙམ་ཡིན་ལ། གུན་གཞི་འདོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་
སྒྲིར་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་འགྱུར་

བ་དང་། བྱད་པར་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་རྣམས་
ལས་རིགས་མཐུན་པའི། རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངེས་པར་

འགྱུར། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོག་ །ཅེས་དང་། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་ལན་གངས་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་གསུངས་པ་
རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱང་ལེགས་པར་བསམ་དགོས་སོ། །དེ་དང་སློ་

བསྐྱུན་པའི་ཞི་འཇོ་འཕགས་སེང་སོགས་ཀྱིས་གུན་གཞི་བཞེད་པར་སྒྲིབ་པའང་ལྷག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་བྱུར་ཙམ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་བས་མ་སློས་ལ་དེ་དག་གིས་རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཏུང་
གི་འདོད་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་སློས་ཟིན་པས་གཞི་

@011B བྱས་ཏེ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཁས་པ་སེ་སེའི་བཞེད་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་བཤད་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲི་དོན་དང་།

མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་སྤྱེ་ལས། རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་དམིགས་རྣམ་འཁོར། །འཕྱག་པའི་ཚུལ་དང་ཕྱོག་པའི་དུས། །དབྱེ་བ་རྣམ་གྲངས་སྒྲ་བཤད་དོན། །ཚད་མ་

དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་བཞིན། མཆོན་ཉིད། དམིགས་པ། རྣམ་པ། འཁོར། འཕྱག་ཚུལ། ཕྱོག་དུས། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྒྲ་བཤད། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྟེ་དོན་ཚན་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་བྱེ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གཞི་ལྗེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དགོ་རྩ་ཆད་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འདི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ཡིན་པས་མ་སྒྲིབ་ལུང་

མ་བསྟན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལུ་མ་ཕུ་པ་ལས། དེ་ནི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་དང་། ཕ་བར་ཡང་། བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །དག་དང་མི་དག་མངོན་གྱུར་དང་། །རྒྱད་
གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ།།

ཅེས་དང་། མཛོད་ལས། རྣམ་སྒྲིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །ཞེས་དང་། སྒྲིབ་ལ་བཅོ་བརྒྱད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་དགོས།
གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དམ་འཛིག་བྱེད་ནི། རྒྱན་ཤིན་དུ་བརྟན་

@012A ༄༄༅། །ཅིང་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིར་གྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཙོ་སེམས་དེ་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད། ཚུད་ཆོ་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིའི་ཆ་ནས་བཞག་
པའི་སེམས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་

གིས་དག་ས་སོགས་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཙོད། དོན་དེ་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན། གང་དུ་བསྟོ་བའི་གཞི། གང་གིས་བསྟོ་བའི་ཆོས། ཇི་ལྟར་བསྟོ་བའི་ཚུལ། བསྟོས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་
རང་བཞིན་བཞིར་ཡང་གསུང་ལ། བསྟོ་གཞི་ནི། ཐེག་

བསྐྱུལ་ལས། བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒྲོ་བ། །ཞེས་སོགས་བཞིན་དུ་ཙུང་བར་ཡང་། བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒྲོ་བ། །བསྒྲོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །མཐའ་གཅིག་ཏེན་དུ་གྱུར་པ་
སྟེ། །བྱད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་

མི་ཏོག་སྒྲ་མའི་བྱི་བསྒྲོ་བ་ལ་བརྟན་པ་ཤིང་སོགས་དེའི་ཏེན་དུ་རུང་གི། མི་བརྟན་པ་སྒྲ་སོགས་དེའི་ཏེན་དུ་མི་རུང་བ་ལྟར། དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་རྣམས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་མི་
འཇུག་པས་མི་བརྟན་ཅིང་། རྒྱག་པ་ཡིད་ཤེས་ནི། སུམ་རུ་

པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་རྒྱལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཉན་
ཡིད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །

འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་ནའང་མེད། །ཅིས་སྐྱབས་དེ་དག་རྒྱ་མེད་པའི་བསྒྲོ་གཞིར་མི་རུང་ཡང་། །ཀུན་གཞི་ནི་སྒྲོ་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་བར་རྒྱན་བརྟན་པས་དེར་རུང་ངོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའང་དགོས་ཏེ། །སྒྲོག་སྒྱུ་དང་ཙན་དན་ལྟ་བུའི་བྱི་ཆེ་བ་ལ་

@012B གཞན་གྱི་དྲི་མི་འགོ་འང་ཏིལ་ལྟ་བུའི་དྲི་མཉམ་པ་ལ་འགོ་བ་ལྟར། དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རིས་སུ་ཆད་བས་གཅིག་ཤོས་གྱི་བག་ཆགས་མི་འཛིན་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་ལྟན་
ཅིག་མངོན་དུ་འགྱུར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བསྐྱོ་བར་བྱ་བའམ།

བསྐྱོ་བར་འོས་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ནམས་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱར་མེད་པས་སྒོ་བྱེད་གྱི་རྒྱས་པ་མི་འཇུག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱོ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་འགྲེལ་པ་
ལས། བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བ་དང་།

དུལ་དང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མི་བསྐྱོ་འོ། །གང་བསྐྱོ་བ་འཛིན་པ་དེ་ལ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པས་བསྐྱོ་བ་ཞིས་བྱ་སྟེ། བསྐྱོ་བར་འོས་པ་ལ་འོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་བསྐྱོ་བ་
འཛིན་པ་དེ་ལ་བསྐྱོ་འོས་པའི་དོན་ཡང་། དང་པོར་ལས་

དེའི་བག་ཆགས་བཟུང་ནས་སྤར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་སྤྱར་ཏེ་སྤྱོད་ཞིང་དེ་ལ་སྤྲིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །མདོ་ལས། ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
སའི་ཁམས་ལ་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན། ཞིས་སོགས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཐེག་བསྐྱུས་འབྲེལ་བའི་དོན། མེ་ཏོག་གི་དྲི་དེ་སྟེ་བ་ཏིལ་སོགས་ལ་འགོ་ཡང་སྲ་བ་དོ་སོགས་ལ་མི་འགོ་བ་ལྟར། བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ཡང་འདུས་བྱས་ལ་རུང་གི་འདུས་
མ་བྱས་ལ་མི་རུང་བའི་དོན་ཏེ། ལྷགས་འདིས་རང་

བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་བདེན་གྲུབ་དང་དེ་ལ་བཞིན་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་དུ་སྦྲ་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་
ཡང་། མེ་ཏོག་གི་དྲི་ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་མི་བསྟོ་

@013A ༄༄༅། །བ་ལྟར་རྒྱད་གཞན་ལ་མི་རུང་བས་རྒྱད་གཅིག་ལ་བསྟོ་བྱ་སྟོ་བྱེད་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ཏེན་དུ་གྱུར་པ་ནི། དེའི་འཁོར་གྱི་རིག་སོགས་ནི་གཞན་ལ་
བཞིན་པ་ཡིན་པས་བསྟོ་གཞིར་མི་རུང་

ཡང་། ཀུན་གཞི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། བྱད་པར་སྦྱི་མ་འདི་ཐེག་བསྐྱུས་ན་མི་གསལ་ཡང་དོན་གསང་གི་དགོངས་པ་བཀོད་པའོ། །འོན་བསྟོ་གཞི་དེ་
ལྟར་ཡིན་ན་སྟོ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་རང་

ལ་བྱེད་པ་འགལ་བས་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྒོ་ལ། བསྒོ་ཚུལ་ནི་ཏིལ་དང་མེ་ཏོག་ལྷན་ཅིག་བཞག་སྟེ། མེ་ཏོག་བསལ་གྱང་ཏིལ་ལ་དེའི་བྱི་གནས་
པ་ལྟར་བསྒོ་བྱ་སྒོ་བྱེད་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་དུ་

ཚོགས་ཏེ་ཕྱིས་སྒོ་བྱེད་རང་ཉིད་འགག་གྱང་རང་གི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནས་ཏེ། ཙ་བར། བསྒོ་བར་བྱེད་པས་བསྒོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚོ། །བཞག་པའི་
རྒྱས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཏིལ་དག་ལ་

མེ་ཏོག་དག་གིས་བསྒོས་བ་ཏིལ་དང་མེ་ཏོག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགག་གྱང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་ནི། དོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །ཞེས་ཕྱི་སྟོང་གི་
རྣམ་རིག་དོན་ལྡན་དང་། རྣང་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བའི་དབང་

སོགས་གཉིས་ལཤད་དེ། དབྱས་མཐའ་ལས་གྱང་། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་ །སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ནི། །ཞེས་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱན་གཞི་དང་། བདག་
དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་ཡིད་དང་། རྣམ་

@013B པར་རིག་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་འདུག་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དབང་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱས་བསྐྱན་ཅིང་སྐྱས་བརྗོད་ཀྱིས་ཕྱིན་བག་ཆགས་
ཏི་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་

ནི་དམིགས་པ་དངོས་མིན་ཏེ། ཅུ་བར། ས་བོན་གྱི། དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་ནི། །སྒྲུང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་དུ་འདོད། །ཅེས་བག་ཆགས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་དབང་ཏིན་དང་།
དོན་ཡུལ་ལྔ། ལུས་དབང་པོ་སོགས་སྟོད་བརྟུང་གི་

སྒྲུང་བ་འབྱུང་བའི་དམིགས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་རིས་སུ་མཆད་ཅིང་མི་གསལ་བས་སྟོད་བརྟུང་དེ་དག་སྒྲུང་ཡང་ངེས་པ་འདྲིན་མི་རྣམས་ཏེ། སུམ་ཅུ་པ་
དང་འདི་གཉིས་ཀ་ལས། རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ།།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དུལ་ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འདི་
ལ་འདི་འོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་རྣམ་པར་

མི་རིག་སྒྲི། ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། འཁོར་ཀྱན་འགོ་ལྷ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཚོར་བའང་བཏང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། དེག་སོགས་ལྷ་ར་ངེས་ཚོར་བ་ནི། །བར་
མའོ། །ཞེས་བྱང་སྟེ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་

གཞན་རྣམས་ལ་དོགས་པ་རྒྱུ་ཡང་གཞན་འགྱུར་གྱི་ཁྲོད་དུ་དཔུང་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད། དུག་པ་འཇུག་ཚུལ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། དམིགས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་། །གཅིག་གི་རྒྱུན་ཉིད་
གཅིག་ ཡིན་པས། །ལྷན་ཅིག་དངོས་པོའི་འཇུག་པ་^{@014A} ༄༅། །དང་། །ཞེས་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཚུལ། གྲོགས་གང་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་འཇུག་ཚུལ། འཇུག་ཤེས་
སོགས་དང་ཕན་རྒྱུན་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་འཇུག་ཚུལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་

ཚུལ། རང་གི་དངོས་པོའི་འཇུག་ཚུལ་ད་ལྷ་ར་གསུངས་པའི་དང་པོ་བཞི་གོང་འོག་ཅི་རིགས་པར་འཆད་ཅིང་། ལྷ་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཇུག་ལ། ཚོ་སྤྱི་བརྒྱུད་
དེ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་། སུམ་རུ་པ་ལས། ལས་ཀྱི་བག་

ཆགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་སྤྲ་མ་ཡི། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཟད་ནས་གཞན། །རྣམ་སྒྲིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚོ་སྤྱི་མར་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
སྤྱ་སྒྲུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གསོས་པ་ལས་ཚོ་འདིའི་རྣམ་

སྒྲིན་གྱི་ཀླན་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཟད་པ་ན་འང་སྤར་བཞིན་གསེས་ཏེ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཀླན་གཞི་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བས་གཞན་སྒྲིའི་བདག་ལྟར་ཏྟག་པར་མི་འགྱུར་ལ། ལས་འབྲས་
ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཆད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷོ་བརྟན་གྱི་

འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཟིན་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤུ་མའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཟད་
ནས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཏྟག་པའི་མཐའ་སྤྱོད་དོ། །རྣམ་

པར་སྒྲིན་པ་གཞན་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལྷོག་མཚམས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཙེམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་
ནས་ལྷོག་སྟེ། དེ་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་དགྲ་བཙེམ་ལ། །ཀླན་

@014B གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཛོག་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དགྲ་བཙེམ་ཉིད་ན་དེ་ལྷོག་ཅེས་སོ། །འོན་ཀྱང་གོང་དུ། ལྷག་མ་མེད་དང་དོན་
ལྷའི། །བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་ །ཅེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ།

དེ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་དགོངས་ཤིང་། གུན་གཞི་དངོས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ལོག་ཀྱང་རྒྱན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་སྤངས་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་བུར་གནས་གྱུར་པ་ནས་
འཇོག་པའི་ཕྱིར། བསྟར་བ་ལས། གནས་གྱུར་མ་ཐག

དུ་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཅན་གོ་མིས། གང་ཡང་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གནས་གྱུར་གཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བརྒྱད་པར་དབྱེ་བ་ལ། སྒྲས་བརྟེན་གྱིས་དབྱེན། རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སྒྲིན་

གྱི་གུན་གཞི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ས་བོན་གུན་གཞི་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་སྔ་མ་ནི་གུན་གཞི་དངོས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དང་གུན་གཞིའི་སྟངས་གི་བག་ཆགས་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལ་འང་། རོ་བོ། དབྱེ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་ཉིད་ལས། བརྟེན་པ་ས་བོན་གུན་གཞི་ནི། །

བསྒྲོ་བར་བྱེད་པས་བསྒྲོ་གཞི་ལ། འགག་ལ་མདོན་དུ་སྒྲོགས་པའི་ཆོ། བཞག་པའི་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་སྒྲོ་བྱེད་ཆོགས་བདུན་གང་རུང་གིས་གུན་གཞིའི་སྟངས་དུ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའམ་རྣམ་སྒྲིན་
སོགས་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་ཅི་རིགས་འབྲུབ་རུང་གི་རྒྱས་པ་

ཁྱད་པར་བཞིག་བཞག་པ་དེའི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ལྷག་ཏུ་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞི་ཚན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྟུས་ལས། བྱི་
དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ།

@015A ༄༄༅། །ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་ལྷག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་རྩ་བའི་དབྱེ་བས་ལུ་སོགས་ཕྱིའི་ས་བོན། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པ་ནང་གི་ས་བོན་ཏེ་
གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དག་མི་

དག་གང་དུ་འང་མི་གསལ་བ་སྟེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཕྱིའི་མི་གསལ་བ་དང་། ནང་གི་མི་གསལ་བ་ཞེས་གྲངས་གཉིས་དང་། །དེ་རིམ་བཞིན་བྱི་ཐ་སྟག་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་སྟོད་ཙམ་ཡིན་
པས་ཀུན་རྫོབ་དང་། ནང་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་ས་བོན་མཐར་

ལྷག་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ཞེས་གྲངས་གཉིས་ཏེ་ལྷག་ཏུ་བྱེ་བ་ལྷོག་ཆ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་སྔ་མ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །གསུམ་དུ་བྱེ་བ་འང་། རྩ་བར། གཞན་ཡང་མངོན་བརྗོད་
བདག་ལྟ་དང་། །སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ། །

ཞེས་ཆོས་རྣམས་ལ་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མངོན་བཟོད་ཀྱི་བག་ཆགས། ཏྲག་ཏུ་ངའོ་སྟམ་པ་སྒྲིད་པ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྒྲིའཆི་འབྲུབ་བྱེད་
སྒྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་ཡིད་

ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱིས་འཛོག་ཅིང་། །སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས། འཇིག་ལྟའི་བག་ཆགས་མི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། སྒྲོད་བཅུད་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་

གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་སམ། ཚོར་མེད་དང་ཚོར་བཅས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་
ཆགས། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བག་ཆགས། སྤྱད་

@015B ཟིན་པའི་བག་ཆགས། སྤྱད་མ་ཟིན་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་བུང་ཕྱོགས་དང་། འཕངས་འབྲས་བྱུབ་ཟིན་དུས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བོན་དང་མངོན་བཟོད་ཀྱི་བག་
ཆགས་བཞི་ལ་བཤད་པའི་དང་པོ་རྣམས་གོ་སྒྲེའང་སྤྱད་མ་ཟིན་པའི་

དོན་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཐོག་མེད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་སྤང་འབྱུང་བའི་ཆ་གཉིན་པོས་མ་སྤངས་བར་དུ་སྤྱད་པས་ཟད་དུ་མེད་པ་ལ་བྱ་ཡི་སྒྲ་མའི་རིགས་པ་
སྤྱར་ནས་འཕངས་འབྲས་མ་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་

འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དཀའ་འབྱེལ་ལས། སྤྱད་མ་ཟིན་པའི་ས་བོན་ནི། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཏེ། དོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་སོ། །དགྲ་པ་རྣམ་གྲངས་དང་། བཙུ་
པ་སྒྲ་བཤད་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བཤད་ན་གོ་སྒྲ་

བས། དེའང་ཤེས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་དང་། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་པས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་ལེན་པས་ན་ལེན་པའི་
རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་གསུངས་ལ།

ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱང་ཕལ་ཆེན་པའི་ལུང་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ས་སྟོན་པའི་ལུང་ལས། འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་
འརྒྱལ་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་པའི་ཕུང་པོ་དང་། གནས་

བརྟན་པའི་ལུང་ལས། སྲིད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། མང་བཀྲར་བའི་ལུང་ལས། ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཟེག་པ་ཐུན་མེད་དུ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཕྱི་གཞི་

@016A ༄། བྱེད་པས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བསྟན་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་མངས་སོ། །འོ་ན་ཐེག་བརྟུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སེམས་
དེ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་

བའམ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་མ་བརྟན་ཅིན། ཤེས་བྱ་སྤྱོད་བརྟུགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་དང་། བརྟན་འདི་འདི་རྣམ་གཞན་ན་མ་མཐོང་ལ། །འདི་དག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་མཐོང་བས། །གནས་ཚུལ་བརྟན་པ་བྱུང་ཞུགས་གང་ཡིན་པ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཀའ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྟོད་ཐེག་པ་ཐུན་མེད་ཏུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་སྒྲམ་ཏུ་སྒྲུན་མེད་དེ། འདི་ཉིད་ལས། ཐེག་དམན་གཙུག་ལག་
རྣམས་སུ་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་།

སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཇི་སྲིད་པའི། །ཕུང་པོ་རྣམ་གྲངས་དག་གིས་བསྟན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱིད་གུ་ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་ལུང་གི་
གཅིག་ལས་འཕྲོས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་

བསྟུས་ཀྱི་དོན་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཐེག་ཆེན་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞིའི་རང་བཞིན་འཛོག་བྱེད། འཇུག་ལྡོག་གི་རྩ་ལ་སོགས་མ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེའི་ཐ་སྟོན་ཙམ་མེད་པ་མིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་འདི་འདི་ལྟར། ཞེས་དང་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས། ཤེས་བྱའི་གནས། ཞེས་སོགས་སྒྲ་བྲང་པོ་རྣམས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན་པ་མེད་པས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་པར་

@016B ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་འདོན་རྩ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ལྷགས་འདིར་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཞེས་པའང་ཀུན་གཞིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཞེད་དེ། སྤྱིར་
སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་གྲང་། དེས་ཆོག་གིས་

འཕགས་ན། གུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སེམས་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཤྱགས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པས་ཡིད་དང་། འཇུག་ཤེས་ཀྱི་
གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་སོ་སོར་རིག་པས་རྣམ་ཤེས་

ཞེས་འཕགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པ་ལས། བྱུར་པ་དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་དང་ངར་སེམས་དང་། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷོ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས།
བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་

འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འབྱུང་པ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ངར་སེམས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་སོ་སོར་ནང་བའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དྲུག་ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གུན་གཞི་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཞེས་པའང་། སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྦྱིན་དེའི་སྟེང་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེའི་སྟེང་དུ་
ཡང་ཡང་བསགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་བསྟན་

སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་བྱད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་ལུས་བབྱང་ཞིང་སྒྲུངས་པའི་སྤྱིར་རོན་ས། སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་
དེ་ནི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། ཇི་དང་། རོ་

@017A ༄༄༅། །དང་། རིག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྟུ་བསགས་པ་དང་། ཉེ་བར་བསགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བདུས་ཀྱི་ཀློང་ལས། ཀུན་གཞི་ནི་བག་
ཆགས་བསགས་པའི་རང་བཞིན་

ཡིན་པས་སེམས་ཉིད་དུ་རིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་སྤུམ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་སྒྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཞེས་དང་། དུལ་
ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་ལེགས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་། བག་ཆགས་བསགས་པས་སེམས་ཞེས་བཤད་ཚུལ་
ཡང་། ཅོད་ཞེས་པ་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དང་།

དོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱིངས་མདོ་ལས། ཅི་ཉ་གསོག་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག །ཉ་རྗེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཕྱིས། ལས་མེད་པ་སོགས་གྱིས་རྒྱུན་ཁྱེད་བྱིན། ཀ་བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས།
རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་སི་བྱིན།

ས་ར་དག་གིས་རྣམ་བཅད་དོ་ཞེས། ས་རྣམ་བཅེད་བྱས་པས་ཅི་ཉ་ བྱུང་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་། ^(MN'A) གོམས་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག་སྟེ། རྒྱུན་ཏེ་ཕྱིན་ནས་བསྐྱབས་
པས་མན་ཏི། ཞེས་པ་རྟག་དུ་གོམས་བཞིན་པའི་

དོན་དུ་འགྲོ་ལ། རྣམ་ཤེས་ནི། བེད་ཤེས་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་ལས་བསྐྱབས་སྟེ། ཉར་བསྐྱར་གྱི་དབང་གིས། བེ་བེད་ཞེས་པ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕ་བེ་དེ་ཉ་ ཞེས་པ་སོ་སོར་
རིག་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

@017B སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ངེས་ཆོག་དང་སྦྱར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད་པ་མདོའི་དགོངས་པ་འང་ཡིན་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། ངར་འཇོན་པ་ནི་
ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་འཇུག་

པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད། ཅེས་དང་། དོན་གསང་ལས། སོགས་པས་ན་སེམས་སོ། རྟོགས་པས་ན་ཡིད་དོ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཙུ་གཅིག་
པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི་

ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་གྱི་དབྱིངས། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཇི་ཡོད་པས་ན་འགོ་ཀྱན་དང་། ཟླ་ངན་འདས་པའང་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཅེས་
དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཟབ་ཅིང་ཕྱ། །ས་པོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་ནི་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། ཅེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། དེ་
བཞིན་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱ་པོ་ནི། །སྤྲ་ཆོགས་ཡུལ་གྱི་རྒྱུང་གིས་

བསྐྱོད། རྣམ་ཤེས་སྤྲ་ཆོགས་བརྒྱབས་རྣམས། །གང་ཞིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཅེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པར། དེ་བཞིན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་
ལྷན་ཅིག་གནས། ཞེས་སོགས་དང་། ཐེག་དམན་

ཕྱི་ལུང་གོང་དུ་སྒྲོམ་པ་རྣམས་སོ། །རིགས་པའང་ཕུང་པོ་ལྡེ་རབ་བྱེད་དང་སའི་སྟོད་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་། །གཙོ་བོ་ནི་བསྟུ་བར། ལེན་དང་དང་པོ་
གསལ་བ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཆོར་དང་། སེམས་

@018A ༄༄༅། །མེད་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། །ཅེས་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་དུ་བསྟུ་བར་ནས་གསུངས་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་མི་རུང་བ་དང་།
གསལ་བ་མི་རུང་བ་དང་། ལས་བཞི་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་

གསུམ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མས། ཀུན་གཞི་འགོག་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྟོང་གི་རིགས་པ་ཡིན་ལ།
གཞན་ལྔ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དངོས་

སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ལེན་བྱེད་མེད་དགོས་ཏེ། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་རྣམས་ནི། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་འདུས་ནས་གསར་
དུ་བྱུང་དགོས་པས་ཉིད་མཚམས་སྒྱུར་མ་ཐག་པའི་ཆོ་འཇུག་

ཤེས་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལུས་ལེན་བྱེད་ཡིན་ན་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་གནས་པས་དེས་མ་བྱེན་པའི་ཆ་རྣམས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པར་
འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་མཐར་

གསར་དུ་འབྱུག་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ལུས་སྒྲངས་པར་འདོད་དགོས་པས་ཆོ་གཅིག་ལ་ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་ལེན་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་སོགས་ཏྲགས་སྐབ་ལྔ་གསུངས་ཤིང་འདི་ལྟར་ན་
ཡིད་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྒྲིང་ཁོ་ན་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་

སྐབས་སུ་དགོ་སོགས་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཞེས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསུངས་ཏེ་དབྱུད་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ས་རོལ་པོས་ཀྱན་གཞི་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་
འབྱུར་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་བཟོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།

@018B དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་བྱུང་མེད་དུ་ཉི་བར་གནས་ཤིང་། དབང་པོ་དུག་ཀྱང་མཉམ་པར་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་བཟླ་འདོད་སོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་ཉི་རིང་བྱུང་པར་མེད་པའི་
ཆོ་མཁུག་དེ་མ་ཐག་རྣམ་ཤེས་དུག་ཀ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་རྒྱུན་ཀྱན་གཞི་

ཡོད་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སྔ་རོལ་དེ་མ་ཐག་འགག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་གྱིས་བྱས་ཆོག་པ་གང་ཞིག །དམིགས་རྒྱུན་བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱང་འཇོམ་པས་རྒྱུན་བ་ཞིག་ཆང་བའི་ཕྱིར། མ་ཟུབ་
ན། དེའི་ནང་ནས་དང་པོར་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟེ་བར་ཐལ། རྒྱུན་ཆང་བར་བྱད་མེད་

བཞིན་དུ་གཅིག་སྟེ་ལ་གཅིག་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་ཡང་སའི་ལཱ་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱ་བས་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་རྒྱ་བས་གཅིག་འབྱུང་ངོ་ནས།
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རབ་དུ་གནས་ནས་གལ་ཏེ་

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་བྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་བྱ་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་ལྟ་འབྱུང་
པའི་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་འང་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་

ལྟའི་བར་དུ་འང་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རིགས་པ་གསུམ་པའང་ཕྱོགས་སྔ་དེ་ཉིད་ལ་འཕངས་པ་སྟེ། དེའང་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྟེ་བར་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་མཐོང་བཞིན་
པའི་དུས་ཀྱི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཡིད་ཤེས་གསལ་བ་གཅིག་དང་། དེ་འདྲས་རྗེས་སུ་

དམ་པའི་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པར་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མེད་ན་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་དུས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་གསལ་བ་དེ་མེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགོ་

@019A ༄༄༅། །སོགས་ཀྱི་ས་བོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེན་ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་འཇུག་ཤེས་རྣམས་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་དགོ་བའི་རྗེས་སུ་མི་དགོ་བ་དང་
ཁམས་གོང་འོག་འདས་མ་འདས་སོགས་

སྟེལ་ནས་སྒྲིབས་པན་ཚུན་ཉེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་ཤེས་ལ་བསྟོན་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འཇུག་ཤེས་མེད་པས་བག་ཆགས་རྒྱན་ཆད་དེ་ལས་བྱེད་པ་རྒྱུད་ཆོས་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་འཇུག་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་

མེད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་རྩལ་དུ་ཡོད་ཟེར་ན། སྤྱི་མའི་སྟོན་སོན་གནས་ཏེ་ས་བོན་གྱི་ཉེན་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལ་འང་བསྟོན་གཞི་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་ཆོ་འཇུག་ཤེས་མངོན་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་
རྒྱན་གྱི་འཇུག་ཤེས་དང་མི་འདྲ་བར་དམིགས་

རྣམ་ཐྱེ་བྲག་ཏུ་གཙོད་མི་རྣམས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཞིག་ཟེར་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོ་བོ་དམིགས་རྣམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིན་པ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་ཞེས་པའདད་ཀྱང་དོན་ཀྱན་གཞི་ལས་མ་འདས་པའི་

ཕྱིར། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། གང་བརྒྱལ་བ་དེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱ་བ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་ཏུ་གཞུག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་མེད་ན་

ཀྱན་བྱང་རྒྱབ་ཐམས་ཅད་མེད་དགོས་པས་རིགས་པ་བཞི་པ་འདི་ཉིད་ལུགས་འདིའི་གཏན་ཆོགས་གཙོ་བོ་ཞིག་གོ། །ལྟ་པའང་རྣམ་ཤེས་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་ལས་མི་རུང་བར་འབྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་སྒྲོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་

@019B ཕྱི་འཇིག་ཉིན་ཏུ་སྤྲང་བ་དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནང་སེམས་ཅན་ཏུ་སྤྲང་བ་དང་། ངའོ་སྒྲུམ་པའི་རྣམ་རིག་བདག་ཏུ་སྤྲང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་གཞུགས་སོགས་སོ་སོར་སྤྲང་བ་
སྟེ་གང་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་པོ་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་

མ་ཤར་བར་འགོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ལས་སམ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ནམ་ཤེས་སོ་སོ་ལ་འཆར་བ་མ་གཏོགས་སེམས་གཅིག་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་དད་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་དུ་མ་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ནི། གཏུག་གཞི་མེད་ན་དགོ་

སེམས་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ལུས་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ཚོར་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པས་དེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། གཏུག་གཞི་
མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་སྦྱིན་པའམ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་

ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྤྱོད་བ་དེ་ལ་རྟེན་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་སྐྱེ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་
མི་རུང་བ་ནི། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་

ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལུས་རྟེན་དེ་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོར་བས་ཤི་ལུས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་འཇུག་ཤེས་མེད་ལ་གཏུག་གཞི་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་སྦྱིན་པའི་
མདོ་ལས། རྟོད་དང་མ་བུལ་ཞིང་སྟོག་གི་དབང་པོ་

དང་མ་བུལ་བས་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ཞིང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱང་མ་^{@020A} ༄༄༅། །འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་གང་
རུང་གི་འགོ་བར་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་ཉིད་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མངོན་པར་བྱེད་ཆོ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དེའི་འགོ་བ་ལྟོག་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་རིམ་གྱིས་འཆི་འཕོ་ཞིང་དོད་སྟུང་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
དེས་ལུས་ཀུན་བཟུང་སྟེ། ཉམ་འཕེན་པ་ཟད་པ་

ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཀུན་གཞིའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནས་བསྐྱུས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དོད་ཀྱང་སྟུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔལ་ཤེས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་
གང་ཞིག་ །ཡིད་ཤེས་དེ་ལྟར་མིན་ཡང་ཀུན་གཞི་

ལྟར་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་གསལ་བར་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱོད་སྟུང་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བ་ལས། འཆི་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་དམ་སྦྱང་དུ་བྱོད་ཡལ་བར་བྱེད་

ཅིང་མདོར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཤེས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་མི་གནས་གྲང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་
སྒྲིང་ཁོ་ནར་གནས་པར་འདོད་བཤེགས་སོ། །

@020B སྔ་ གཉིས་པ་མཐའ་དཔུད་པ་ལ། ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་ན་རེ། ཀྱན་གཞི་ལ་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྣམ་ཤེས་དང་། དོན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ལ། འོན་གྲང་དེ་གཉིས་དོན་
གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་

བྱད་པར་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱན་བརྟུས་འགྲེལ་པ་ལས། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དང་། རྣམ་
ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་དགོས་

ཤིང་། བྱད་པར་སེམས་དང་ཀུན་གཞི་ལའང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པས། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་གཞི་ལའང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཆོས་ཅན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་གང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཆོག་ས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།

དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་སྦྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཆོག་ས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་དགོ་བའང་དེ། །སྦྱིང་
པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྦྱིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྟན་པ་ཡང་། །སྟོ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པའི་
ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུང་ན་ཡང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། ཞེས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་དུ་རྩད་བས།
འཕགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པར་ཀུན་

@021A ༄། །གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འབྲེལ་པར་ཀུན་གཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་མདོ་དང་སྦྱར་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགའ་

ཞིག་དེ་གཉིས་གཅིག་པར་བཤད་པ་ནི། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སྒྲིབ་པ་དང་སྦྱིང་པོ་ལྟར་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ཞེས་

སོ། །དེ་ལ་འོན་ཏེ་མས་ཅམ་བས་ཀུན་གཞི་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་གཉིས་ཀ་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཕྱི་ནས་དེ་གཉིས་
སོ་སོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཏགས་སོང་། བྱབ་སྟེ། བྱབ་

མཐའ་སྒྲ་བ་སྦྱས་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་འགོག་པས་འགལ་མེད་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས། བྱབ་མཐའ་སྒྲ་བ་སྦྱུང་ཁོའི་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བྱབ་མཐའི་སྒྲ་བ་གཞན་གྱིས་

འགལ་འདུ་བརྗོད་པ་ཡོད་ཀྱི། རང་གིས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་པར་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་ནས། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཚད་མས་ཀྱན་རྗེ་བ་འགོག་པར་སྒྲ་
བ་སྒྲ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་

གཞི་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་ཤེས་ནས་འགའ་ཞིག་སྤངས་ཕྱིར་དང་། །གཞན་གང་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་བྱ་བ། །ཞེས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་

@021B ན། རྒྱུད་སྒྲ་ཙུ་འབྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ལྷགས་འདིར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

བྱུང་པར་འདོད་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འབྲེལ་པར། རྗོགས་སངས་སྐྱ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་མངོན་པའི་ལྷང་སྤར་བྱངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྩས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འཛོག་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀོན་བཅུགས་ལས།
རིགས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་

མིན་པས་ཆོས་ཀྱི་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁམས་དང་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོར་ལའད་ཅིང་སྟོང་གིས་གྲུང་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་རྩ་
བ་དེ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱང་ས་ལས།

རང་བཞིན་གྱི་གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་དུ་གཤི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རིགས་དེ་ནི་ས་བོན་ཞེས་གྲུང་བྱ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། དེ་
ནི་ལྷས་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱུར་པ་དང་། སྟེ་

མཆེད་དུ་གཤིས་ཟེན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་ཆོས་བཞི་ཆང་བའི་སེམས་སྟངས་གི་ས་བོན་ཞིག་ཏུ་ལའད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །ཞེས་

@022A ༄། །སོགས་གྱིས་སེམས་ཙམ་པ་དང་ཚོད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་འཕགས་པའི་ལའད་ཚུལ་དེའང་ཁྱོད་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། མདོ་ལས། བདེན་གྲུབ་དང་
བདེན་མེད་གཉིས་ཀར་ལའད་པ་ཡོད་ཀྱང་

གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་གསུང་ཚུལ་ཡང་སྐབས་སོ་སོ་ལམ་འདྲེས་པར་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དར་ཐལ། དེས་རྒྱུད་སྒྲའི་འགྲེལ་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལའད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་བྱུང་ཙམ་

ཡང་མ་ལའད། ཐེག་བསྐྱས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་མ་ལའད་པར་ཀུན་གཞི་ལ་ལའད་པ་མ་གཏོགས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེབས་ནས་ལྷགས་གཅིག་ལ་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་
ཟད་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་སྟོན་

དགོས་པའང་རང་ཆོག་དང་འགལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དོན་དམ་དུ་ལའད་པའི་དོན་དམ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལྷགས་གྱི་དོན་དམ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་དང་ཀུན་གཞི་
གཉིས་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱུང་པར་རུང་ཟད་

ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་དོན་དམ་ཡང་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་ནི་འཐད་ལྡན་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ཆོས་ཉིད་སེམས་སུ་འདོད་
ཅེས་སྒྲ་མཁན་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཤན་དང་། བྱད་

པར་དུ་རྩོན་པའི་ངས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་རྟག་བརྟན་གཡུང་དུང་ཐེར་བྱག་དང་། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོག་
བར་སྒྲ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོའི་མཚན་འགྲེལ་

@022B དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་བཤད་དུ་བཀག་ཟིན་པས་མ་སྟོས་ལ། ལྷགས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་དགག་བྱ་བཅོད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དགོས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དེ་
ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་

པ་ཞེས་དང་། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་དུ་མས་འགྲུབ་
པོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །ཀུན་གཞིའི་རོ་བོ་རྟོག་པར་འདོད་

ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཏྲོག་མེད་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རྒྱས་པའི་
སྒྲུང་ལམ་ངེས་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པ་ལས།

རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ཞེས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྟོད་བཅུད་དེ་དག་སྒྲུང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་མི་ངེས་ལ་རྗེས་སུ་ངེས་པའང་འདྲན་མི་རྒྱས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། ཀུན་གཞི་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡུལ་འཆར་ཚུལ་ཏྲོག་པ་ལས་ཀྱང་མི་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེ་བདུན་ཡིད་གྱི་སྒྲུན་སེལ་ལས། རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ་ཐན་ཡིད་ཤེས་ཏྲོག་བཅས་ལས་ཀྱང་
མི་གསལ་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཀུན་གཞི་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་བའི་དོན་མིན་གྱི་དེ་རང་ཉིད་ངོ་བོ་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་འཆར་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲོག་གི་
འབར་བ་ལས། འདིའི་ཞེའམ་འདི་ནའོ་ཞེས་

@023A ༄། །འཇིག་རྟེན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་མི་རིག་པའོ། །ཞེས་སེམས་ཙམ་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་ཐད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ།

དེ་ལྟ་ན་ཡིད་ཤེས་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཟེར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་འཆར་དགའ་ཞིང་། འདི་དེ་ལས་ཀྱང་འཆར་དགའ་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་མི་རིག་པ་ཞེས་པའི་དོན་དེས་རང་ཡུལ་

ངས་མི་རྣམས་པ་ཁོ་ནར་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་ཀྱན་གཞིས་པར་རང་ཡུལ་ངས་མི་རྣམས་པ་དང་། ཀྱན་གཞི་རང་ཉིད་རྩྱུར་གཞན་གྱིས་ངས་དགའ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ནི་འདི་

ལ་འདིའོ་ཞེས་ཆོར་བའི་རྣམ་པར་མི་རིག་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལེན་པ་མི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་འདིའོ་ཞེས་རིག་པར་མི་རྣམས་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་
རྩལ་གཉིས་བཀོད་པ་ལྟར་དུ་ལ་ལྟའི་འབྲེལ་བཤད་

དུའང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་དོན་བག་ཆགས་གསུམ་ག་ཀྱན་གཞི་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་ཟེར་ན། དབང་དོན་གཉིས་སྒྲུང་ཡང་བག་ཆགས་དེ་ལ་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། བག་
ཆགས་དེའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་

གིས་ཡུལ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ས་བོན་དེ་སྒྲུང་ནས་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་དེའི་དབང་གིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀྱན་གཞིའི་སྒྲུང་ཡུལ་

@023B མེད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་དབང་དོན་གཉིས་མེད། བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱི་མཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་དང་ས་དེའི་དབང་དོན་གཉིས་མེད་ལ། ས་གཞན་
ཀྱི་དེ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྒྲུང་ཡུལ་ཤེས་

པ་ཀྱན་ལ་ཡོད། །ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པའི་སྒྲེར་ཆོས་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་
གི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་

དུ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྒྱན་ལྷ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་དམིགས་པ་རུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཡོད་པ་

ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་གིས་སྤང་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེའི་མཐུན་དཔེར་བཞེད་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་ལའང་སྤང་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་བཞི་གང་ཡང་མེད་ན་ཡུལ་
རིག་པ་སྒྲུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པར་མི་རུང་ཞིང་ཡུལ་ཅན་

ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤང་རྒྱུའི་དམིགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དབང་དོན་བག་ཆགས་གསུམ་གང་རུང་སྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དམིགས་པ་

@024A

༡༡། མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་དང་། དུལ་ལྟའོ་འགྲེལ་བཤད་ལས། གཏུག་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་
ནི་ཁོ་བོ་འང་མི་འདོད་མོད་གྱི། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གཞུགས་མེད་པའི་མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་དེ་གཏུག་གཞིའི་དམིགས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་པ།
ཞེས་གཏུག་གཞིའི་དམིགས་པ་ལ་ནང་གི་ཉི་བར་ལེན་

པ་དང་། ཕྱི་སྟོན་གྱི་གནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། སྔ་མ་ལ་བག་ཆགས་དབང་པོ་མིང་གསུམ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སུམ་རུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བག་ཆགས་དང་། གནས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོའི་
གཞུགས་དང་མིང་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་

བའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་མིང་ཞེས་པ་གཞུགས་མེད་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི། གཞུགས་སུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
མངོན་པར་མི་འགྲུབ་པས་མིང་གཞི་ལེན་པ་ཉིད་དེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་དང་དབང་པོ་སོགས་དམིགས་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡང་། དེ་དག་སྒྲང་བྱའི་ཕུང་པོ་དང་། གུན་གཞི་ལོན་པ་པོའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་འདྲིར་

ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་གུན་གཞིས་དངོས་སུ་མ་སྤྱོད་ཡང་དེ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཚེར་བ་དེ་གུན་གཞི་ལ་སྤང་བའི་སྒྲོན་ས་གུན་གཞི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བ་པོར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་གཞལ་ན།

@024B ལོན་པོ་རང་ཉིད་ལོན་གཅིག་རིག་དངོས་མིན། །ཞེས་པའི་འགལ་བ་བརྗོད་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ཡང་སྐབས་མིན་པས་མ་སྤྱོད། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཔྱལ་བའི་གུན་གཞིས་སྤྱག་བསྐྱལ་
སྤྱོད་བར་ཐལ། དེ་བདེ་སྤྱག་སོགས་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བ་པོ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བ་པོའི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉམས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བ་པོའི་མཚན་གཞིའི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བ་པོ་དེའི་
བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་རང་

ངོས་ནས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱོད་རང་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དེ་རང་གི་ཕ་གསོད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཕ་གསོད་པ་པོའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་མཚན་གཞིའི་ང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་པ་འགྲིག། ཁོང་དུ་འདོད་ན། དཔྱལ་བའི་

ཀུན་གཞི་ཆོས་ཅན། རང་གོགས་ཆོར་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བར་ཐལ། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་
ཤེས། །དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ད་ཆོས་ཅན། བྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བའི་ཆོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། ཆོར་བསྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
གཏུང་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱུང་སྟེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། ཆོར་བ་ནི། བར་
མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ།

@025A

༡༡། །ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བས་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོར་བ་དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཚོར་བ་ལ་སྤྱང་བ་དེ་ཚོར་བས་སྤྱོད་བའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སངས་

འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། གཞན་ཡང་ཚོར་བས་སྤྱོད་བ་དང་། ཚོར་བ་དེ་ལ་

སྤྱང་བ་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་བར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་དེས་སྤྱོད་བ་དང་། དེ་ལ་སྤྱང་བ་
གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་

སྤྱིས་པས་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་འཛོག་ཀྱང་བདེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་། ཚོས་ཉིད་དེའི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་སྤྱོད་བའི་ཐ་སྣང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཟུར་དང་པོ་
བྱབ་སྟེ། བདེ་བ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་བདེ་བའང་ཚོར་

བ་རང་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཕྱི་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇུག་ཤེས་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་ན་ཟག།

བཅས་སྟུག་བསྐལ་དུ་ཏྲགས་པའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་དེས་སིམ་གདུང་གཉིས་ཀ་སྟོང་བའི་སྟོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོར་བའི་སྟོང་བྱ་དེ་དེའི་ཡུལ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། སྟོད་
འཇུག་ལས། གཞན་སྟོང་བ་དང་འབྲེལ་པ་

@025B ལས། །ཞེས་སྟོ་འཛིན་གྱིས་སྟོན་པོ་སྟོང་བར་བཤད་ཅིང་། རང་ཡུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སེམས་བྱུང་སྟོང་བ་དེ། ཆོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོ་མ་ནི་རང་
སྟོང་གཞན་སྟོང་དཔུང་པའི་རྒྱས་བྱངས་ཏེ་ཤར་བ་ཙམ་ལ་

སྟོང་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མའང་སིམ་གདུང་བར་མ་ཅི་རིགས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྟོའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛིན་ན། བྱེ་བྲག་ཆོར་བ་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་ལའང་
རང་ཡུལ་སིམ་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཞེས་

བཤད་དགོས་པ་གང་ཞིག །ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སིམ་པ་གཞིམ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱིར་ཚོར་བ་དེ་ལ་སྤང་ན་དེས་སྤྱོད་བས་མ་བྱུང་གྱང་། གུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་
ཚོར་བ་ལ་བྱུང་པར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་ལས།

འདོད་ན། དེ་དག་ལ་སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱི་གཟུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་གུན་གཞིའི་སྤང་གི་དཔྱུལ་སྤང་མཚན་ཉིད་པ་སྤང་བའི་ས་བོན་སད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་སྟེ། གུན་གཞིའི་སྤང་རྩལ་འདི་ལ་མངོན་པ་

བ་ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་བཞི་བ་མན་ཆད་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤང་ཟེར། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་བསྐྱེལ་པ་ཆགས་འཇིག་སོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པས་གསུམ་པ་

མན་ཆད་སྤང་ཟེར། ལ་ལས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞེས་འདོད་ཅིང་དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་ཕྱིན་བལ་པོ་ཇ་དུ་སོགས་མིའི་གུན་གཞི་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མིའི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུར་སྤང་
ཟེར་བ་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ལུགས་དང་། མིའི་^{@026A} ༡༡། །གུན་གཞི་ལ་ཡང་རིགས་དུག་གི་སྣོད་བཅུད་རིགས་དུག་སོ་སོ་ལ་འཆར་རྩལ་ལྟར་དུ་སྤང་ཟེར་བ་ནམ་པ་བྲ་བོར་སྤང་
བའི་ལུགས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དེ་དག་བཀག་ནས་མིའི་གུན་གཞི་ལ་མིའི་སྣོད་བཅུད་

ཁོན་སྒྲུང་བར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྲབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གྲུན་གཞིའི་དམིགས་པ་ལ་དེའི་སྟངས་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་
ཆ་དང་། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ནང་ལེན་པའི་ཆ་གཉིས་

སྤྱ་ངེས་ཀྱི་གྲུན་གཞི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་མདངས་ཡར་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་དེའི་དམིགས་པར་འོང་དོན་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས།

མར་མེ་འབར་བ་ནི་སྟོང་པོ་དང་སྒྱུ་མ་གྱི་རྒྱས་ནི་ནང་དུ་འཇུག་པར་འབྱུང་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་འོད་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ནང་གི་ལེན་པའི་དམིགས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པའི་རྩ་ལ་
འདི་ལ་ཡང་གྲུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

རྩ་ལ་འདི་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མར་མེའི་འོད་མར་མེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྲུན་གཞིའི་དམིགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་འང་གྲུན་གཞི་དེ་
ཉིད་ཀྱི་རང་མདངས་ཡར་འཕྲོས་པ་ཞིག་

དགོས་པར་འགད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་སྤང་ན་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་མི་སྤང་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཆོད་སྦྱིན་

@026B ལས་གྱི་བདག་འབྲས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་ལས་གྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་མེད་ཀྱང་བདག་

འབྲས་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གཅིག་ལ་དུ་མས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྟོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་རེ་རེ་ནས་སྤྱད་ཀྱང་མ་བསགས་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བ་

མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་བྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཆོ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཁས་མི་ལེན་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་དོན་གཟུང་ཆ་ཐུན་མོང་བ་
འདོད་ཀྱང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ་ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་ཤེས་ལས། འདི་དག་ཏྟེ་ག་ངོར་གྱི་རོལ་དོན་ཡང་ཡོད། །དོན་ལ་གཞན་རིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་སྒྲར་བས་པ་རྣམས་
དབྱ་སེམས་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་མ་བརྟག་མ་དཔུང་

ན་འདི་ཡིན་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་ན་དེ་ཡིན་ཞེས་ཆ་གཉིས་རེ་འབྱེད་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་བྱས་ཅམ་ཡིན་གྱིས་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་ཀྱང་གྱི་དོན་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ཕྱི་རྩོམ་
ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀྱན་གཞི་བཟུང་

འཛིན་གྱིས་དབེན་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས་དེས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་འདི་ནི་འདིའོ། །འདི་ནི་འདི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚན་མར་ཕྱེ་
ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། འདུ་ཤེས་

@027A ༄། །མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ན་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའོ། །ཡུལ་ནི་དམིགས་པའོ། །མཚན་མ་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་
སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་

པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱལོ། དེ་ལ་འཛིན་པ་ནི་འདི་སྟོན་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་སེར་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གུན་གཞི་ལ་དབང་དོན་སོ་སོར་སྤང་
ཅས་དེ་འདྲུ་ཤེས་གྱི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་འདིའོ་

ཞེས་ངེས་པ་དབང་ཤེས་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོན་པོ་ཤེས་གྱི་སྟོན་པོའོ་སྟུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། དེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྷ་མ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་འདི་ནི་

འདིའོ་ཞེས་འཆར་བར་ཐལ། གཞུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་གྱི་གུན་གཞི་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ། སྟུམ་དུ་འཆར་བ་གང་ཞིག་ བྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་ཕྱ་བ་
དང་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསྟུ་བ་ལས། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་ཚད་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྲབ་སྟེ། དེ་གུན་གཞིའི་འཆར་རྩལ་མིན་གྱི་གུན་

གཞིའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་མིང་གཞིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་ཡུལ་འཆར་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་བཅུན་རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བདུས་ཀྱི་རྒྱུར་མིང་གཞིའི་ཕུང་
པོ་དམིགས་པར་མ་བཞག་པར་ནམ་མཁའ་མཐའ་

@027B ཡས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་པར་གསུངས་ཀྱང་། སློབ་རྟེན་དང་དུལ་ལྷའི་བཤད་ཚུལ་གོང་དུ་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱུ་བའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བའི་ལུང་དེའི་གོང་གི་
མདོར་བསྟན་ཏུ། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲོད་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ལེན་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་སྒྲོད་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམ་པར་རིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ལ་རྒྱུད་དུ་དང་
ཆེན་པོ་ཆད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ་དེ་ཕྱིའི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འཆར་ཚུལ་ནང་གི་དམིགས་པ་ལེན་པ་ལ་ཤར་བའི་སྒྲོས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་འཇོག་པ་ལུང་དེས་ལེན་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་ལ་རང་ཡུལ་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒོར་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་འགྲོ་བའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་བདེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།

བདེ་འགྲོའི་མཆན་གཞི་ཡིན་པས་བདེ་འགྲོར་འཛོག་ན་སྤྲ་མ་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཤིན་ཏུ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་ང་དང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་སྤྲ་མའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་
གྲུབ་པའི་ལྷོག་ཆ་ཙམ་ནས་བཤད་ཅིང་རིགས་མཐུན་གྱི་འགྲོ་བ་

ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་འརྒྱུག་པས་གདམས་གཞིའི་ཆ་ཡིན་ལ་དགེ་སློང་དང་འཕགས་པ་ཞེས་པ་སྤྲོམ་པ་དང་འཕགས་ལམ་སོགས་བྱུང་པར་གཞན་ལ་སྤྲོས་ནས་བཞག་པའི་བཏགས་
ཆོས་ཀྱི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དགེ་སློང་སོགས་

@028A ༄༄༅། །སྤྱི་འདོད་ན་དེའི་མཁན་སློབ་ཀྱང་འཛོག་དགོས་ལ་འོན་ཀྱང་དེའི་འགྲོ་བར་འཛོག་དགོས་པ་ནི། ཐེག་བསྟུས་ལས། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཞེས་པ་
ནས། དེའི་འགྲོ་བ་ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་པས་འགྲུབ་པོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན། ལྟར་གྱུར་པའི་བྱང་མཆས་དང་པོ་པའི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
སྒྲུལ་པར་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱི་མཚན་གཞིར་

གྱུར་བའི་ཀུན་གཞི་དེ་མི་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུལ་པ་དེ་མི་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །མིའི་མཚན་གཞི་ལ་མིས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གྱི་མཚན་གཞི་ལ་ཀུན་གཞི་སོ་སོ་བ་རེ་
འཇོག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟ་ཡིན་པ་གཅིག་དང་། དེ་

ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་སྒྲུལ་པ་བརྒྱལ་ཀུན་གཞིའང་བརྒྱུ་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བརྒྱ་
སྟོང་འབུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ལྟར་སྒྲུལ་

ནས་འཕེལ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུལ་པ་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སོང་། བྲུབ་སྟེ། སྐུའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་
བསྐྱར་གྱང་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་

པས་རྒྱུད་གཅིག་བར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་གཅིག་ཅེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་བདེ་འགྲོ་བའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་
མཚུངས་ཏེ་སྒྲུལ་པ་སྒྲུལ་མཁན་ཐམས་ཅད་

@028B བདེ་འགྲོ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་བདེ་འགྲོ་བས་བྲབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷས་སྦྱིན་གྱིང་ལ་ཀུན་གཞིས་བྲབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཉོན་ཡིད་གྱི་
དམིགས་པས་བྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ངར་འཛིན་

ལྷན་སྦྱོས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལྷས་སྦྱིན་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག །ལྷས་སྦྱིན་གྱིང་ལ་སྦྱོལ་བ་སྤྱིའི་ང་དུ་

མ་ཡོད་ཟེར། ལ་ལས་དེ་བཞག་ནས་ལྷས་སྦྱིན་གྱིང་ལོ་སྟོམ་པ་སྦྱོལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ལ་སྦྱོལ་བ་དེའི་ངས་བྲབ་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷས་སྦྱིན་གྱིང་ཞེས་བཤད་པའི་ཆེ་སྦྱོ་
བ་དེའི་བྲད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྦྱོལ་བ་

སྤྱིའི་དུས་སྤྱིའི་པ་གང་ཞིག། །ངའོ་སྣམ་པའི་གཞིའི་ང་ཙམ་དེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། ལྷས་སྤྱིན་གྱི་སྤྱི་བ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་བདག་ལ་ངའོ་
སྣམ་དུ་བབྱང་བའི་བདག་ནི་ཆོ་རེ་རེ་

བའི་བདག་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷས་སྤྱིན་གྱིས་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་དམ་ནས་ངའོ་སྣམ་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་ལྷ་སྤྱི་
བ་ཡོད་ལ་ང་སྤྱི་བ་ཕྱི་མར་སྤྱུག་བསྡུལ་

གྱིས་དོགས་ནས་དག་བ་བསྐྱབ་པའང་ཡོད་པས་ཡུལ་དུས་བྱེ་བྲག་མ་བྱེ་བར་ངའོ་སྣམ་པའི་གཞིའི་ང་ཙམ་དེ་ཆོ་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་དུས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། ཆོ་འདིའི་
ལྷས་སྤྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྣམ་

@029A ༄༄༅། །པ་སྤྱི་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆོ་རབས་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ། ཞེས་དང་། ཆོ་འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྤྱི་བ་ཕྱི་མར་མི་འགོ་ཡང་ངའོ་སྣམ་པའི་
དམིགས་པའི་ང་ཙམ་ཞིག་དེར་

ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁོ་ན་རེ། ལྷས་སྤྱིན་གྱི་ངའོ་སྦྲུམ་པ་སྤྱི་བའི་གཞིའི་ང་དེ་ཆོ་སྒྲ་མར་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་ལྷས་སྤྱིན་གཉིས་པན་ཚུན་
ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་

སྤྱི་བ་ནམས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་མི་འདོད་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལྷས་སྤྱིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བའི་ཕྱོགས་ལ་
སོ་སོ་བ་མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་

ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རིང་གི་མི་ལ་ཁ་སང་ངས་གཞུགས་མཐོང་ངོ་སྦྲུམ་པ་སྤྱི་བ་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པས་དངོས་སྦྲས་ཀྱང་འདོད་ལ། ལུང་དེའི་དོན་ལྷས་སྤྱིན་གྱི་གདགས་
གཞིར་གྱུར་པའི་བདེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པར་

ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཐ་སྦྱད་འདོག་མཁན་གྱི་མི་དང་ཐ་སྦྱད་བཏགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་བྱུང་མཉམ་དུ་མི་བཟུང་བར་
མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་

པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྟངས་དེ་ཙམ་གྱིས་ང་འཇོག་
རྒྱས་པས་གཉིས་ཀའི་གདགས་གཞིར་

@029B གྱུར་པའི་ང་ཐུན་མོང་བ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་མའི་གདགས་གཞིའི་བདེ་སྤྱི་མའི་གདགས་གཞིའི་ང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་བུམ་ཟངས་བུམ་གཉིས་
བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་

ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་གསེར་བུམ་མཁུ་གྱི་སྤྱི་དེ་ཟངས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་མིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་དེ་དེ་གཉིས་ལས་གོས་ལོགས་ནའང་བསྟན་མཁུ་མེད་པར་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
ཙམ་གྱི་སྟངས་ནས་འཇོག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་

སྤྱི་ནམས་ལྗས་སྤྱིན་གྱི་བཏགས་དོན་བཙལ་ཏེ་གདགས་གཞིའང་དེའི་ཚོགས་པ་ནས་རྙེད་དགོས་པར་འདོད་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་ཚོགས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་རྩལ་མེད་ཅིང་དེའི་གནད་ཀྱིས་
གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་བའང་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ནི་ཤིན་

དུ་དཀའ་བའི་རིགས་པའི་གསང་ཆོག་ཞིག་དུ་སྒྲུང་བས་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །སྐྱེ་འཕགས་གྱི་གདགས་གཞིའི་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་སོགས་མ་སྒྲོས་ཀྱང་ད་ལྟའི་རིགས་སྤྱ་རྣམས་གྱིས་
དགོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞིའི་

དམིགས་པའི་དབང་པོ་ལ་གཞན་རྒྱུད་གྱི་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། སུམ་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། སེམས་ཅན་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་པོ་ལྡར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཀུན་གཞི་སྤྱི་ཙམ་

དང་གང་ཟག་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་མཆོད་སྤྱིན་གྱི་དབང་པོ་སྒྲུང་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མངོན་
ཤེས་ལ་གཞན་གྱི་སེམས་སྒྲུང་ཡང་རྣལ།

@030A ༄༄༅། །འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཡིན་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པར་མི་འགྱུར་ཚུལ་ནི་རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་བ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་
ཐལ། ཤེས་སྤྱི་བ་དང་ལུང་མ་

བསྟན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤང་རྒྱུའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གུན་འབྱུང་ཕྱ་མོས་བསྟུས་པའི་ལས་དེ་ཟག་
བཅས་དང་ལས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། ཟག་མེད་ལས་

སྤྱ་བཞག་པ་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྒྲིབ་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཞག་ཆོག་ལ་གུན་གཞི་སྒྲིབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་གོང་
འོག་གང་དུའང་ཤེས་སྒྲིབ་དང་སྦྱར་ནས་སྒྲིབ་ལུང་

མ་བསྟན་དུ་བཤད་པ་མེད་ལ་མཛོད་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྦྱར་ན་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འརྱུག་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གུན་གཞི་
སྤང་བྱར་བཤད་པ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ཡིན་ལ་སྟོང་ཚུལ་

ཡང་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་སོགས་ཟག་བཅས་གྱི་ཆ་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ལམ་འབྲས་གང་རུང་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་
འཛིན་བྱེད་ཡིན་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་མེ་འོང་ལྟ་བུའི་ཡོ་

ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། མི་ལོང་ལྷ་བྱའི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་ཞེས་སོགས་གྲིས་གཞན་རྣམས་ཀྱན་གཞི་ལས་འབྱུང་
ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མི་ལོང་ཡེ་ཤེས་

@030B མི་གཡོ་སྟོ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་གཞན་རྣམས་མི་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་འབྱུང་ཚུལ་གསུངས་པའི་འབྲེལ་གྱིས་ཀྱང་ཀྱན་གཞི་གནས་འགྱུར་གསུངས་པ་
རྗེས་རྒྱན་སྔ་ཕྱི་རྣལ་མ་ཡིན་པར་བསྟུབ་རྩས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག

ན་རེ། བརྒྱད་ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བར་གང་རྩས་པ། །ཀྱན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དབང་དོན་ལས་གཞན་དྲུག་པའི་ཡུལ། །ཀྱན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་
མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན་མི་འགལ་

བར་ཐལ། སྔ་མའི་དོན་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་དབང་པོ་དྲུག་ལ་སྒྲུང་རྒྱུའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་དམིགས་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ་སྔ་མ་ནི་དྲུག་པའི་ཡུལ་
གྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་དང་འདས་

མ་འོང་སོགས་འདྲ་མ་བྱས་ནམས་ཀྱན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བག་ཆགས་བསྒོ་བྱེད་ལ་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་གིས་བྱ་བ་ཟེར་ན། ཉོན་ཡིད་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉལ་ས་གྲུབ་སྟེ། བདག་

ལྟའི་བག་ཆགས་སྒོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བག་ཆགས་སྒོ་བྱེད་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པར་ཐལ། དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་མཐུན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་བསྒོ་ལ་
ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་རྒྱ་མཐུན་གཅིག་

བྱ་བ་སྒོ་བའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་བའི་འབྲེལ་པ་ལས། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ནི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་བག་ཆགས་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་བསྐྱེད་དོ། །ལུང་དུ་
མ་བསྟན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་རྒྱ་

@031A ༄༄༅། །མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཉིད་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ས་བཟང་གི་འབྲེལ་པ་ལས། རྒྱ་མཚན་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཀྱན་འགོ་ལྔ་པོ་དེ་
དག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་མཐུན་པའི་བག་

ཆགས་བསྐྱེས་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བ་
གཟུགས་ཡིད་འོང་མཐོང་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་

ཀྱི་སྐྱ་འཛིན་ན་ཤེས་ལྟ་བུས་ཀྱང་བག་ཆགས་བསྐྱེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྤར་ང་སྤྱ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་སོ་སྤམ་དུ་བྱམ་ཤེས་བསྐྱེད་མི་བྱལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེད་མདའ་བའི་
ཀྱན་བརྟས་ཀྱི་ཀླ་ལས། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་

སེམས་ལས་བྱང་བ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱོ་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཀྱན་གཞི་བཞིན་ཏུ་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བག་ཆགས་འཛོག་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་མཐོང་
སྟེ། གང་གི་ཆོ་ཡིད་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་

དམིགས་པ་ནང་དུ་གཏད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། མཐོང་ཐོས་ཞེས་པའི་བྱན་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདི་དག་འཁྲུངས་ལས་ཀྱང་རང་ལྷགས་སུ་

མཛད་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། བག་ཆགས་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི་རང་ཉིད་འགག་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་དུ་བག་ཆགས་བསྒོས་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པ་གསེབྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་ལ་དེའི་སྟངས་
གི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་སྤྲོད་སྤྲོད་ནས་རང་གི་རིགས་

@031B འདི་ཕྱི་མ་དེ་ཀུན་གཞིའི་འབྲས་བུའི་རྩ་ལ་དུ་འབྱུང་བས་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག། །སེམས་བྱུང་དེ་རྣམས་ཀུན་གཞི་དང་སྦྱོ་འགག་དུས་གཅིག་པས་དེ་འབྲ་པའི་དོགས་པ་
གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀུན་རྣམ་

པར་ཤེས་ལ་སྦྱོར། །དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན། །ཕན་ཚུན་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དང་། །རྒྱ་ཡི་ངོ་བོར་རྟག་ཏུ་སྦྱོར། །ཅེས་དང་། དབྱིག་གཉིན་གྱི་ཐེག་བསྐྱས་འབྲེལ་བ་ལས། གང་གི་ཆོ་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་

ལ། གང་གི་ཆོ་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་བར་ཡང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཐམས་ཅད། །རྒྱ་འམ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་རུ། །སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་
ན་ཀུན་གཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་

དགོངས་འབྲེལ་ལས། བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་ལ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུའི་ཕུང་སོགས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་པོར་འབྲེལ་བདང་སྟོད་བཅུད་མཐའ་དག་གྱེད་པའི་
རྟག་པར་འབྱུང་གི་དབང་ལྷན་དང་། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་

སྤྱལ་པའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་འབྲེལ་ཉིན་ཆེ་ཡང་དོགས་པ་དེ་སེལ་གྱིད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྟེས་འདོད་པའི་དབང་ལྷན་སོགས་ནི་རང་ཉིད་གང་ལ་མ་སྟོས་པའི་
རྒྱ་མེད་དང་རང་གིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་དགར་གྱེད་

པར་འདོད་ལ་ཀུན་གཞིས་རང་སྟེང་དུ་སྤར་ལས་ཀྱིས་ཐོན་བཞག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྟེང་སོགས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ན་སྟེང་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་དང་བསྟོ་གྱེད་འཛོག་པ་མི་འཐད་^{@032A} ༄༄༅། །པར་ཐལ། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་སྟོ་གྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསང་ལས། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་བག་

ཆགས་སུ་འགྱུར་ཞེན། ནས། ཏིལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ནས་ངྷི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དོན་གསང་མཁན་པོས་བག་
ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱང་། ཇེས་

རང་ལུགས་སུ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་། དེར་ཐལ། བག་ཆགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་བག་ཆགས་སྤིང་པ་ཁོ་ན་གསོ་བར་འདོད་པ་དང་གསར་བཞག་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་སྤིང་པ་
གསོ་བའང་ཡོད་ལ་གསང་བཞག་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་

པས་དང་པོ་དོན་གསང་མཁན་པོས་བཞེད་པ་གང་ཞིག །ལུགས་ཕྱི་མ་གཉིས་འདོད་མཁན་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས་ལུགས་གསུམ་དོན་གསང་དུ་
བཀོད་ནས་ཕན་ཚུན་སྦྱོན་བཅོལ་དང་འགལ་སྟོང་

རྒྱས་པར་བྱས་ཤིང་ལུགས་དང་པོ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཕྱོགས་གསུམ་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་དང་པོ་ནི། དོན་གསང་ལས། བག་ཆགས་
ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་

གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་སྟེ་བ་དང་འགག་པས་ནི་ཡོངས་སུ་གསོ་བ་འབབ་ཞིག་དུ་ཟད་ཀྱི་སྟེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་རང་
ལུགས་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་རེད་མདའ་བས་ཀྱང་

@032B གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུམ་བམ་བཀག་པས་རང་ཡང་འདོད་པར་སེམས། ཞེས་གསུངས་པས་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ། །ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་
མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་

ལྷགས་དང་པོ་སྟོ་བརྟན་དང་གཉིས་པ་བརྟན་པ་ཡང་དག་བདེན་སྟེ་དང་། གསུམ་པ་མཆོག་གི་སྟེ་དང་དགའ་བའི་སྟེར་འདོད་ལ། དབང་ལོ་དང་ས་བཟང་། དང་པོ་རྩ་སྟོང་དང་ཡང་དག་བདེན་
སོགས་དང་། གསུམ་པ་ཆོས་སྟོང་སོགས་ལ་

འདོད་གསུང་ཡང་ལུང་དང་རྒྱ་མཚན་སྟོས་པ་མ་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་བརྟན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ནི། ཏུལ་ལྟའི་སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འགྲེལ་པ་བྱེད་པས་ཕྱོགས་
པར་མ་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པས་འགྲུབ་

སྟེ། དེར་བག་ཆགས་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལྷགས་གཉིས་པར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྗེའི་རང་ལྷགས་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་པ་འཐད་ལྡན་དུ་མཛད་དགོས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་དང་པོ་མི་འཐད་པ་
གང་ཞིག་ །གཉིས་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཀྱན་གཞི་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྒྲིབ་ཚུལ་མེད་བས་ཐེག་བསྐྱས་དང་འགལ་ཞིང་
གྲངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། ལམ་

སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་གསར་དུ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཐན་ཏིལ་ལ་མེ་ཏོག་གི་ངོ་བོ་སྒྲོལ་བ་ལྟ་བུར་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱས་པ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་དེའི་
རྒྱས་པ་སྤར་ནས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་མེད་

@033A ༄༄༅། །ཀྱི་རྒྱས་པ་གསར་དུ་བསྒྲོལ་བ་མི་སྲིད་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བག་ཆགས་གསར་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཀྱན་གཞི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་གསར་གཞག་དགོས་པས་
འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཡོད་པའམ་དེ་

འདྲའི་རྒྱས་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་འང་གསར་གཞག་དགོས་ན་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཞིག་གིས་འཛོག་དགོས་ཤིང་ཆོས་མཆོག་མན་ལ་འཕགས་ལམ་
སྒྲེ་མ་སྒྲོང་བས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་

བའི་སྒྲོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་རུང་གི་རྩས་པ་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་
སྟེ། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་

ནམ་ཐོས་བསམ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ན་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ལ། རིགས་ཆད་གྱིས་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་ལམ་མི་སྐྱེ་བ་གཤོད་ནས་དེ་འབྱུང་རུང་གི་རྩས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩས་གྱི་ས་བོན་གྲུང་པོ་དེ་ཐོག་མ་

ནས་སྦྱ་གུ་སྐྱེད་པའི་རྩས་པ་དང་ལྡན་པས་ནམ་རྒྱ་ལུད་དང་ཕྱད་པ་ན་སྦྱ་གུ་སྐྱེ་ལ་ས་བོན་ཚོག་པ་རྒྱེན་དང་ཕྱད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཆོས་ཉིད་
གྱིས་གནས་པ་དང་། རྒྱུན་མཐུན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་

གསུང་དུ་བཞག་པ་གཉིས་ཀ་འདོད་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཁས་ལེན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་ཁྲིཀླར། ཁོ་བོས་ནི་བག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་གྱིས་གནས་
སམ་གསུང་དུ་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱོད་པ་ཉིད་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་དཔྱོད་པ་བྱེད་པར་

@033B རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་། རྩས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
དགོ་བའི་བག་ཆགས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་བག་ཆགས་མི་དགོ་བ་ཡིན་

ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕ་བར། འཛོག་བྱེད་དགོ་སོགས་གང་ཡིན་གྱང་། །བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དག་ཆགས་ལུང་མ་

བསྟན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བདུས་ལས། རྩས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགོ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་གྱི་བག་ཆགས་སོ། །ཞེས་རྩས་འབྲེལ་གྱི་དགོ་བར་ལའད་པའི་
ལུང་དང་འགལ་བ་དང་འཕྲུག་བྱེད་ལས་གྱི་བག་ཆགས་དེས་རྣམ་

སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་མི་རྣམ་པས་ལས་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་པར་ཐལ་བ་དང་། དགོ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལ་དགོ་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་བག་ཆགས་ལ་དགོ་བ་མེད་ན་སེམས་མེད་གྱི་གནས་
སྐབས་རྣམས་སུ་དགོ་མི་དགོ་གང་གི་འང་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་

སྐར་དགེ་སེམས་སོགས་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་སྤོང་སེམས་རྒྱན་ཆགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་བར་དུ་དགེ་བ་
རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་

བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། རྩོད་བ་དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་བར་གསུངས་པས་དགེ་བར་འགྲུབ་ན་གཞུགས་མེད་ནའང་གཞུགས་སྐྱོད་བྱེད་གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་དེ་
རྗེས་འབྲེལ་གྱི་གཞུགས་སུ་གསུངས་པས་དེར་གཞུགས་ཡོད་

@034A ལྷོ། །པར་ཐལ་བ་དང་། ཁམས་གོང་ན་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་གཉིས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་བག་ཆགས་དེ་
ནམ་རྒྱིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མིན་ལ་སྐྱེད་

བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕང་འབྲས་གྱི་མིག་དབང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་ཡང་སྒྲ་མ་སྤྱི་མའི་
འཕེན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་

གྱི་རྣམ་གཞག་བསྐྱབ་མི་རྣམས་པའི་སྐྱོན་མང་མེད་དེ། སྤྱིར་གཞན་སྤྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་མི་འབད་པའི་ཚུད་པ་འགོད་ཚུལ་ནི་རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱིན་པའི་དུས་བར་དུ། །གནས་ན་
ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགག་ན་འགག་འགྱུར་བས། །

འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚུད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དུ་བྱེ་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་ཐོབ་པ་དང་། ལ་ལས་བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་ལྡན་བུའི་རྒྱུད་མི་བྱ་བ་དང་། ལྷག་
མཐའ་གཞན་པལ་ཆེར་རྣམས་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་

ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་སྐྱེངས་ཏེ་སྐྱོན་སེལ་ལ་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་གཞིའི་སྤོང་ནས་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་མདའ་འཕེན་པའི་ཆོ་དང་པོར་འདོམ་བཀའ་སྟེ་འཕངས་ན་དེའི་ཤྱགས་ཀྱིས་
འབེམ་ལམ་ཕོག་བར་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འགྲོའང་སྟོན་ཅིག

ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འཕེན་པའི་ཚུལ་བ་མི་དགོས་པ་ལྟར་དང་པོར་ལས་ཀྱིས་འཕང་སྟེ་དེ་ནས་ཀྱན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བསྐྱེས་པས་ཕྱིས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་མེད་ཀྱང་སྤྱི་མའི་རྣམས་པ་མ་
ཉམས་པའི་དབང་གིས་འཕང་འབྲས་འབྱིན་པར་འདོད་དེ། ཐེག

@034B བསྐྱུས་ལས། མ་བཏབ་ཤི་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། །མདའ་ནི་བར་དུ་མི་ལྟང་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཚེད་པ་གསུམ་པའང་མི་འཐད་བར་ཐལ། །སེམས་མེད་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཛུགས་ཐོགས་
སྐྱ་དག་སེམས་སྐྱེས་པ་ན་དངོས་སྐྱ་སྐྱེད་བྱེད་བག་ཆགས་ལུང་མ་

བསྟན་ཡིན་ཀྱང་བག་ཆགས་དེ་འཛོག་བྱེད་དག་བ་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཀྱི་དག་སེམས་དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་སྒྲུལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་
པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་གྲུ་སྟོན་པོ་དེ་ནས་དང་མི་འདྲ་ཡང་སྤར་འབྲས་

བྱ་སྟོན་པ་ན་ས་བོན་དང་དབྱིབས་འདྲ་བས་འབྲས་བྱ་མ་འཆོལ་བར་བཞག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། བག་ཆགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྤྲོ་ཆོགས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཐ་
དད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དག་གི་རྒྱར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེན། དཔེར་ན་ཆོག

གྲུའི་ཅི་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་ནས་སྤྲོ་ཆོགས་སྐྱ་མི་སྤྲང་བ་གང་གི་ཆོ་ཆོན་གྱི་སྟོད་དུ་བཅུག་པ་དེའི་ཆོ་རས་ལེ་ཆོན་ནམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ནམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དུ་མ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ།
ཞེས་དང་། དབྱིག་འབྲེལ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་སྤྲོ་

ཚོགས་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུའི་དྲུས་ན་རྣམ་པ་དུ་མའི་ཚེས་ཀྱི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་མཐོང་སྟེ་གཙོས་པའི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་རས་ཡུག་དཀར་པོ་གཅིག་ལ་ཚིག་གུའི་ཕྱི་འམ་སྒྱུར་ཕྱི་གར་སྒྲ་སྒྲ་ཚོགས་
བསྒྲོས་ན་སྒྲ་བས་དེར་མདོག་མི་འབྲ་བ་མི་འཆར་ཡང་། སྒྲར་ཚོས་

སྟོད་དུ་བཅུག་པའི་ཚོ་ཚིག་གུའི་ཕྱི་མི་འབྲ་བའི་རྒྱས་བསམ་མདོག་བཟང་ངན་སྒྲ་ཚོགས་འབྲུང་བ་དཔེར་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །ཚེད་པ་བཞི་བའང་མི་འཐད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་སྟོང་
སེམས་ས་བོན་དང་བཅས་པར་བཤད་པ་ནི། སྟོང་སེམས་

@035A ༄༄༅། །ཀྱི་ཤུགས་མ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་ལྟར་འབྲུང་བར་རྩོམ་པ་ན་དྲན་ཤེས་སྒྲིས་ཏེ་འགོག་རྒྱས་ཤིང་ཡུན་ཅི་ཙམ་བསྐྱང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྒྲིན་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བའི་
དོན་ཡིན་གྱི་དགོ་བ་ཡིན་བཞིན་བར་ཡོད་

པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འཇུག་དགོས་པས་སྒྲུང་ཐུན་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ་ལྟར་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ལས་གྲུབ་པའི་རབ་བྱེད་
ལས། སེམས་གཡེང་བ་དང་། སེམས་མེད་པ་དག་ལ་

སེམས་པ་དེ་མེད་ན་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན།
སྒྲོམ་པའི་བྱུང་པར་གྱི་བག་ཆགས་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།
སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
དང་། བཤད་སྒྱུར་ལས། རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་

གྱི་བྱོད་པར་གྱི་ཕྱིར་རོ་ནས། རྒྱས་པའང་རྒྱས་པ་ཅན་ལས་དེ་ཉིད་དང་།
གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཀའ་འབྲེལ་ལས།
ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲོམ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་
དེ་ཙམ་གྱིས་སྤར་སྒྲུངས་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པར་

འཇོག་རྒྱས་པ། ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཀྲལ་བས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བྱུང་བོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དག་བ་ཡིན་མིན་
དང་། དག་མི་དག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་

མི་གསོད་པ་གཞན་ལ་བཅོལ་ཏེ་རང་ཉིད་དག་སེམས་ཞིག་ལ་གནས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་པ་རོལ་པོ་དེས་མི་གསོད་པའི་དངོས་གཞི་བྱུང་ན་འདི་ལ་པམ་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་སྒྲོས་པས་
ཆོག་གོ། །ཁ་ཅིག་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་

@035B བཤད་པ་ནི། ཞེས་སྒྲུང་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་ལ་དེའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོའི་བག་ཆགས་ཉོན་མྱོན་ཏུ་གཏོགས་པ་ཞིག་དང་། དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་གྱིས་
བསྐྱུས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་ལ་དགོངས་ཟེར་བ་ནི་སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་གཏམ་

སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོད་ལན་དེ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐད་སྒྲ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་དང་བག་ཆགས་བྱ་བའི་རྒྱས་སོ་སོ་བ་རེ་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་གོ་བའི་སྒྲོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞིང་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཚོགས་བཏབ་པ་རྣམས་

ཕན་ཚུན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མི་འདྲ་ཞིང་། ཞིང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཕྱིན་ས་བྱུང་དུ་སྒྲོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་བག་ཆགས་ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་ཞིང་བསྟོ་
གཞིའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་ལོགས་སུ་

ཕྱིན་ས་ངོ་བོ་གཞག་ཏུ་ཡོད་པར་འབྲུལ་བ་གང་ཞིག། དེ་ལྟར་གནས་ན་རང་རྒྱ་འཛིན་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་རྣམ་སྒྲིན་དེ་དང་དེ་འབྲིན་པའི་
ལུས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དེས་བག་ཆགས་ས་བཞག་ཅེས་བཏགས་པ་ཙམ་

ཡིན་པས་བག་ཆགས་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཚོན་བཟར་ཏེ་བཅད་བྱ་གཅོད་རྣམས་སུ་གྱུར་པ་ལ་རྩོལ་ཞེས་བཏགས་ཅིམ་ཡིན་གྱི་རྩོལ་མཚོན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་ལྟ་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤར་དངས་

པའི་ལའད་སྤར་དང་། རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་བག་ཆགས་གསར་རྩིང་བསྐྱོ་ཚུལ་དཔྱོད་པ་གནས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའང་བསྐྱོ་བྱ་སྐྱོ་བྱེད་གཉིས་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་སོ་སོ་བར་གཞུང་ནས་སྤ་
ཕྱིར་དཔྱོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྩ་བར། བག

@036A ༄༄༅། །ཆགས་དེ་ཉིད་རྟོན་ལས་ནི། །རྩལ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། གང་དེ་འབྱུང་བའི་མཐུའི་བྱེད་པར་ཅན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱོ་བྱེད་

དེས་བསྐྱོ་གཞི་དེ་རྣམས་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་རྩལ་སུ་གྱུབ་ན་རྟོན་བཟོན་བའི་འབྲེལ་བའང་རྩལ་གྱུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་རྩལ་སུ་གྱུབ་ན་རྩལ་
གྱུབ་གྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་གང་། དེ་

གང་དུ་འང་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་པ་རྫས་གྲུབ་གྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེའི་དུ་མའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན།
ཀུན་གཞི་དང་བག་ཆགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཆ་གང་

ནས་ཀྱང་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་རྫས་གྲུབ་གྱི་སྒོ་ནས་གཅིག་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། འབྲེལ་པ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་གནས་ཀྱང་ལྗོན་
པ་ཐ་དད་པ་རུང་ལ། འབྲེལ་པ་རྫས་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་

ཡིན་ན་ལྗོན་པ་འང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྗོན་པ་ཐ་དད་རུང་ཡང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་དེར་
སྒྲིང་གི་སྒོ་ལ་སྒྲིང་རྩལ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་

པས་ལྗོན་པ་འང་གཅིག་དུ་འདོད་དགོས་ཞེས་ལའད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན་ཀུན་གཞིའི་སྒྲིང་གི་ས་བོན་དེས་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལྔར་འཕེན་བྱེད་གྱི་དགོ་
མི་དགོ་རྣམས་དང་། ཁམས་སོ་སོའི་བག་ཆགས་ཀྱང་

@036B ཡན་ཚུན་ཡིན་ཀྱང་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་རྩ་བའི་ཀུན་གཞི་དང་ལྗོན་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ས་བོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ལྔ་ཡི་ས་བོན་
རྣམས། །འཆོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་དང་། །ཁམས་ཀྱང་འཆོལ་ཕྱིར་གཅིག་

ཉིད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། རྩས་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྤྱིར་ཐ་དད་
ཅས་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུ་དེ་བོ་ཐ་དད་ལའང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་མི་དགོས་ཀྱང་རྩེས་གྲུབ་

ཀྱི་ཐ་དད་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་རྩས་སུ་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་མ་འབྲེས་པའི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྐྱས་འབྲེལ་པ་ལས། ཐ་དད་
ན་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཉིད་

ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་དེ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་
ཡིན་ན་རྒྱད་གཅིག་ལ་གནས་པའང་མི་རུང་བར་ལཡན་

པའི་རིགས་པ་དང་འགྲོས་མཐུན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་དང་ལྡན་
མིན་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བདུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚུར་

མཐོང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་དང་ཆོགས་བདུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་སྤྱ་གྲུབ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་པ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་

@037A ༄༄༅། །རྩས་གྲུབ་ཆ་ཞེས་པ་ལྡན་མིན་ཞེས་པ་དང་སྦྱོར་དགོས་པས་ཁ་ཅིག་འདིའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་རྩས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་མ་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྡན་མིན་མ་ཡིན་
ཏེ། རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅས་ཟེར་དགོས་པས་ཏྲ་སྤང་གཉིས་ཀྱང་རྩས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱར་ལྟར་རྩས་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། །གོང་དུ་འདོད་
ན། སོ་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།

ཁྱོད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་ས་བོན་གྱི་མ་རེ་རེ་ནས་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྲུབ་སྟེ། ཅུ་བར། རྟེན་གཅིག་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་གཉིས། །འཕྲུག་
པར་འགྱུར་བས་སོ་སོ་མིན། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ལྟར་ནའང་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚྲགས་བདུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སེམས་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་བྲུབ་སྟེ།
ཚྲགས་བདུན་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུག་

ཅིང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུག་དགོས་པས་རྒྱུད་རང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞིག། ཀུན་གཞི་གཉིས་ཡོད་ན་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་སྟོས་མི་དགོས་པའི་བརྟེན་པ་རང་དབང་
ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པས་རྒྱུད་དུ་མར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་གྱི་རྫས་གྲུབ་གྱི་གཅིག་ཐ་དད་ཅེས་ལཤད་པ་གྲོག་ལཤད་ཡིན་པར་ཐལ། ཅུ་བ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་གང་དུ་འང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་ཞེས་
ལཤད་པ་མ་གཏོགས་རྫས་གྲུབ་གྱི་བྱུང་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་

@037B བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤིན་རྒྱ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་དུ་བྱངས་པའི་ཐེག་བསྐྱས་ལས། དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྫས་སུ་ཐ་དད་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་མི་དད་པའང་མ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་ལ། དེར་བྱངས་པའི་དོན་གསང་དང་། ལཤད་སྒྱུར་

གཉིས་ཀར་རྫས་སུ་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་ས་བོན་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབྱིག་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྱངས་པ་དང་། རྒྱས་པ་
བཏགས་ཡོད་རྒྱས་པ་ཅན་རྫས་ཡོད་དུ་བཞེད་པའི་ཞེས་

སོགས་ཤིན་རྒྱ་མང་ལ་རྩ་བར་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་དོན་བསྐྱས་ཏེ་འཆད་པ་ན། བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲུ་མ་རྫས་ཡོད་བཀག་པ་ཡིན་པར་ཤིན་རྒྱ་གསལ་བའི་ཕྱིར།
དེར་མ་ཟད་དཔེ་དང་ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱིས་

ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རྫས་ཀྱང་། ཤིང་མིན་ལས་ལྷོག་དངོས་པོ་དེ། །ཤ་བ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་ཡིན། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་མིན་གྱིར། །ཅེས་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་
ལྷོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཤ་པ་དང་རྫས་

གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཅེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་མོ། །ཞེས་རིགས་གཏེར་གྱི་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ །དེས་འབྲེལ་བ་རྗེས་གྲུབ་
བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རིགས་

གཏེར་རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་མཆམས་སྒྲིབ་དུ། བཞི་པ་སེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་ནས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལྷོག་པ་དང་སྤྱི་དངོས་པོར་ཁས་སྒྲངས་པ་དེས་
ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པས་གང་བཀག་པ་དེ་སྤྱིང་ནད་^{@038A} ༄༄༅། །ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡིས་རྗེ་ལྟར་ཀྱན་བཏགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་
དོན་དུ་མེད། །གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགོ། །རྗེས་འགོ་གཞན་ནི་སྤང་

བ་མེད། །ཅེས་ཤིང་དང་ཤ་བ་གཉིས་སྤྱི་གསལ་དུ་གྲུབ་པའི་འབྲེལ་པ་རྗེས་གཅིག་ཡོད་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲིས་དགོས་པས་ཤིང་གིས་གང་བྱུང་ལ་ཤ་པས་བྱུང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤ་ཤུག་
གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་འདྲིས་པར་འགྱུར་པར་མཛོ།

ཡང་ན་གསལ་བ་རྗེས་སོ་སོ་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཤིང་སྤྱིར་རྗེས་སོ་སོ་བ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་བྱ་རྗེས་གཞན་ནི་སྒོ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་སྤང་རྒྱ་མེད་ཅིང་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཤིང་ཙམ་དེ་གང་གི་འདྲ་སྤྱི་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ཤ་པ་ཤིང་མ་ཡིན་

པར་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུན་རིགས་གཏེར་དང་གཉིས་ཀ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་གྱི་འབྲེལ་པ་རྫས་གྲུབ་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲོན་དེ་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་རྫས་གྲུབ་ལའང་འཇུག་བ་
དཀའ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་གང་ཞིག། །དེ་ཆོས་གྱི་

གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བསྐྱབས་ཟིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་
བཏགས་པར། །འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ་

ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ཀུན་བཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་པའི་ཆ་རྣམས་
རྟོག་པ་འབྲུལ་བའི་སྒྲུང་ངོ་ཙམ་ལ་སྟོས་ནས་འཇོག།

@038B དགོས་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན། དེ་དག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ནི་སྟོ་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་འཇོག་ཅུས་པས་
སྤྱི་གསལ་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་འབྲེན་རུང་གི་ཚུལ་དུ་

སྒྲུང་ཡང་དོན་ལ་འདྲེས་མི་དགོས་ཀྱང་རྗེས་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཏིར་དར་ཤིག་ལས། ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་བར་སྒྲུང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ནི་དེར་སྒྲུང་གི་སྒོ་མ་འབྲུལ་
བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་མ་འཕུལ་བའི་

གཟུང་དོར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱིས་དབེན་པར་སྒྲུང་གི་ཆ་ཅན་མི་སྒྲུང་བས་ཤུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་ཤུག་པ་ལ་འང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ཤིག་ཆེན་
ལས། སྒྲུང་བ་དེ་ནི་དམ་བའི་དོན་དུ་མེད་དེ། དོན་

དམ་པར་ཡོད་ན་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱི་སྒོ་དེ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་སྒོ་དེ་ལ་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བས་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་
འདྲེས་དགོས་ནའང་། ཞེས་དང་། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་

ཤེས་པ་ལ་ཤིང་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་དེར་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་དེ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཤིང་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཤིང་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག་ །དེ་སྒྲུང་
ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སོགས་གསུངས་

བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིས་གསལ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འདྲིས་པའམ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱས་གཞན་ཡོད་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་ཚུལ་དང་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བའམ་ཀུན་གཞི་རྒྱས་གཞན་ཡོད་
པའི་འགལ་བ་བརྗོད་ཚུལ་གིན་དུ་མཚུངས་པའི་

@039A ༄། ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་རི་སྤྱོད་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་རྒྱས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པའི་སྦྱོན་སྦྲོང་
མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་

ཕྱིར། དཀའ་གནད་རྗེན་པར་ལཤད་ཡོད་དོ། །ཡང་ལཤད་སྐུར་གྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ས་བཟང་གིས་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་རྒྱས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་གསང་དུ་འང་

བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་འདོད་ཚུལ་རེ་བཀོད་ཡོད་པས་དོན་གསང་མཁན་པོས་དེ་གཉིས་ཀ་བཞེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྒྱས་གཅིག་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ནི་གཞུང་
ལུགས་གཞན་གྱི་ཆོས་སྐད་འཁུག་པས་

རང་སྐད་མ་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་དང་དེའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་གྱི་འང་
དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིའི་རྩལ་

གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལ་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འདུས་བྱས་གང་ཞིག །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་
གཉིས་ཆོས་ཅན། རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩལ་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རྩང་ཡིན་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག །སྤྱིའི་བྱུང་པ་གྲུབ་
ན་བྱེད་བྱུག་གི་བྱུང་བའང་འགྲུབ་དགོས་པའི་

@039B ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩལ་ཡོད་ཅེས་པའི་རྩལ་དང་རྩལ་གཅིག་ཐ་དད་ཅེས་པའི་རྩལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མ་རང་རྒྱུ་འཛིན་བྱུང་པའི་རྩལ་ལ་བྱེད་ཕྱི་མ་དོན་བྱེད་
རྣམས་པའི་རྩལ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱུབ་

ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་སྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་

རྫས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་ནི་བྱ་བ་དང་། ལྡན་པ་དང་། འདུ་བའི་རྒྱར་གྱུར་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
བྱེད་བར་ལ་བྱེད་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་

དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་བག་ཆགས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་བས་རྫས་གཅིག་བར་ལའད་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱོད་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བཏགས་
ཡོད་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྡན་མིན་འདུ་

བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
ཁས། འདོད་ན། རྣམ་ངེས་ལས། ལྡན་ཅིག་

དམིགས་པ་ངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་དང་དེ་སྟོང་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དེ་སྟོང་དང་དེ་སྟོང་གཅིག་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པར་བལ་ལོ། རྟགས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་པ་
འགོད་པར་ནམ་འགོལ་རྒྱིག་ཆེན་དང་ཕྱོང་སྟུ།

@040A ༄༄༅། རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐར་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆའི་སྐབས་ལྔ་པར་དེ་ངོས་ཟིན་དེ་ལྟར་བཀོད་ན་རྗེས་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པས་མི་རུང་བར་གསུངས་ཀྱང་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྗེས་གཅིག་ཏུ་རྟགས་དགོས་པར་

དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། རྟུན་གཞི་དང་བག་ཆགས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་དཔྱད་ཚུལ་འདིར་དོན་གསང་ལས། བག་ཆགས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བལ་བ་འཕངས་པ་ཐེག་བསྟུས་དང་འགལ་
ཞེས་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་བཀའ་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་

ལ་དེ་སོགས་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་དཔྱད་དགོས་མང་ཡང་ཆོག་ཆོགས་ཆེས་དོགས་མ་སྟོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་པར་བལ། དེ་ལ་མི་གནས་
པའི་ཕྱིའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།

ཕྱིའི་ས་བོན་དེའང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་འཇིག་ཀུན་གཞི་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
འཕྲོས་ཀྱང་དེའི་ལས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་མི་

འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་གཅིག་གི་བ་ན་དེའི་ལས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་མི་དགོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གོང་དུ་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོང་འབྲུབ་བྱེད་གི་
བག་ཆགས་ལ་ཆོར་མེད་དང་ཐུན་མོང་བའི་བག་

ཆགས་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཟག་དུ་མའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འབྲུབ་དགོས་པས་གང་ཟག་རེ་རེ་གི་འཕྲོས་པ་ན་དེའི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཆ་འགགས་ཀྱང་ཅ་བའི་སྟོང་སྤྱི་ལྗོན་དེ་
འགག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་

@040B གཏན་བཞི་བའི་སྟོང་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་པས། མཛོད་ལས། སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཉམ་དུ་འགག་
པའང་ཡོད་ལ་གཞན་རྣམས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཅན་

མཐའ་དག་གི་ལས་ཀྱི་རྩ་པ་རྫོགས་པ་ན་སྟོན་ཀྱང་འགག་སྟེ་བསྐྱལ་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་མར་མེ་བརྒྱ་མཉམ་དུ་སྒྱུར་བའི་ཆེ་འོད་སེ་སེར་བསྟན་དུ་མེད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་
འགག་པའི་མཐར་གསལ་ཆ་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་

བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་ན་ཡང་འཇམ་སྒྲིང་གི་སྟོན་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་བག་ཆགས་ཤིག་མེད་ན་དེས་དེར་འོངས་སྟོན་མི་རྩ་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས།
འབྲས་བུ་ལ་འོངས་སྟོན་པ་རྣམས་

ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོན་རེ། ཕྱིའི་ས་བོན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་ས་བོན་གང་
བཏབ་མ་འཆོལ་བར་སྟེ་བ་དཔེར་བྱས་ནས་

ནང་གི་ས་བོན་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ཅུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནང་གི་ས་བོན་བཤད་པའི་རྒྱས་བྱངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ལ་ཕྱིའི་ས་བོན་འགའ་
ཞིག་རིགས་མཐུན་མ་བཏབ་པ་ལས་ཀྱང་

སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ་ནང་གི་ས་བོན་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པས་སྤྱིའི་ས་བོན་ལས་ཀྱང་ནང་གི་ས་བོན་གཙོ་ཆེ་ཞིང་མི་འཆོལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཏིལ་དང་། ལུང་ལའི་རྩ་བ་དང་། དུར་བ་གསུམ་རང་རང་མ་བཏབ་ཀྱང་།

@041A ལྷོ། །རིམ་བཞིན་སོལ་བ་དང་། བ་ལང་གི་ལྷི་བ་དང་། ལུག་གི་བལ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡད་པར་བཤད་སྐྱར་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བོན་ལ་ནང་གི་ས་བོན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ས་ལུ་

འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ས་བོན་ལ་ནང་གི་ས་བོན་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་ལུའི་ས་བོན་ལ་ནང་གི་ས་བོན་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པ་ལ་

ཀུན་གཞི་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ས་བོན་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་གི་ས་བོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འང་མ་བྱལ་སྟེ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་རྟོགས་ན་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་འོ་ན་ཀུན་

གཞིའི་སྤྱང་གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་རྟོགས་ན་ཀུན་གཞི་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་ཀུན་གཞིའི་སྤྱང་གི་འབེན་གྱིད་
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་ན་ཀུན་གཞི་

རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཅུ་པ་སྤྱིད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་ན་ཀུན་གཞི་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། བཅུ་པ་སྤྱིད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་ཀུན་གཞིའི་
སྤྱང་གི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

རྟོགས་བྱུང་སྟེ། རྟོན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྱིད་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཚམས་ལ་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་རྟོགས་
པའི་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ཀྱང་ཡོད་ཐེག་

@041B དམན་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བའང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཀུན་གཞི་རྟོགས་པའི་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱུང་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མང་
ན་སྤུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་

པའི་ས་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཞེན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེས་ངན་འགྲོའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མ་རྟོགས་

པར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་འཁོར་བ་སྤོང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བར་བྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེས་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གཉིས་ཀར་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྐྱག་ཀྱན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་དང་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བཙས་མིན་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས།
བདེན་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་

འདི་ལྟར་སྒྲེ་བ་དང་ག་ལོ་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་བས་རབ་དུ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྗེའི་གསུང་མགྱུར་ལས། སྐྱག་བདེན་ཉིས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་
མི་སྒྲེ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཟུར་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཟབ་པ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བསམ་རྟོགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཉན་
རང་གིས་རྟོགས་མི་རྣམས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཤད་

@042A ༄། །སྤྱར་ལས། སྤྱོད་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཤེས་བྱ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་
མ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་སྟར་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མ་རྟོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་རྣམས་པ་གང་ཞིག། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ་ཐེག་བསྟུས་ལས། དེ་དག་ནི་
བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པར་རབ་རྒྱ་གྲུབ་

པས། ཞེས་དང་། བཤད་སྤྱར་ལས། དེ་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་
སྟོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོན་རེ། རིགས་ངེས་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་
ཀྱིས་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་

པར་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་གཞི་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཀྱན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་རྟོགས་པར་ཐལ།
བུམ་པ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག་བྱས་པ་ལ། དེ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོགས་ཆེ་དེའི་བྱད་པར་དུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་བུམ་པ་སྟེ་ཙམ་རྟོགས་པར་
བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གསུམ་པ་རྣམ་

@042B ཤེས་དེ་ཀྱན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཆེ་སྟོད་བཅུད་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་རྣམ་ཤེས་སྟེ་ཙམ་རྟོགས་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་བྱ་བའི་ལན་བྱ་རོག་
གིས་མ་ཐོས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཀྱན་

གཞི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་ཀུན་གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་ཀུན་གཞི་དངོས་སུ་སྟོན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་གྲགས་ཞེས་

སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་དེ་
ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་

སྟེ་པའི་རིགས་ཅན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་
གཞི་དངོས་སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་མེད་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་དངོས་སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་དངོས་སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དེ་མེད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྤྲིད་

པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་བཅད་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟོང་
ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་

@043A ༄༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ནང་གི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་ཡིན་བའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་
ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་

ལུང་ལས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པས་ཁས་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་འབྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གཤམ་ཏེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་
བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་

བར་འགྱུར་རོ་སྟོམ་དུ་སེམས་བ་དེའི་ལྷགས་དེའང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེས་དངོས་སུ་དགག་ཡུལ་ལེགས་ལྷན་
ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སེམས་ཅིམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་

མ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་ལས། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་པར་
མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་

ཅིག། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས་ཀུན་གཞི་བསྟོབ་ཡུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཡོད་ཀྱང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་མེད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཁས་མི་ལོན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་
སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་གིས་བསྟོབ་

ཡུལ་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་བསྟོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞི་སྟོབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྟོར་ལ་ལུང་གི་ཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱོད་རང་ལ་བསྟོབ་
བྱ་དེ་བསྟོབ་ན་དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་

@043B གིས་བསྟོབ་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རྟགས་སྟོར་གྱིས་བསྟོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟོབ་བྱ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏྲོག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་
ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་སྟོབ་བྱེད་དུ་བྱང་བའི་ཐེག་དམན་ལ་

གྲགས་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུག་གཞི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
དེ་དག་གིས་ལུང་དེ་རང་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་

ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེས་དོན་ལ་གྲུག་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གྲུག་གཞི་སྟོན་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲུག་གཞི་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པའི་གྲུག་གཞི་དེ་དབྱིག་བཤེས་གྱིས་ཉར་
ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བཤད། བཙུན་པ་མིའུ་ཐུང་གིས་

ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་བཤད། དབྱངས་སྒྲོགས་གྱིས་འཇིག་ལྷ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གྲུག་གཞི་ལ། །དབྱིག་བཤེས་མིའུ་ཐུང་དབྱངས་སྒྲོགས་གསུམ། །རིམ་བཞིན་
ཕུང་པོ་ཆོར་བ་དང་། །འཇིག་ལྷ་གསུམ་ལེ་དགོངས་

ཞེས་ཟེར། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་དེ་གསུམ་གྱི་བཞེད་རྒྱལ་དེའང་ཁས་ལེན་རུང་བར་ཐལ། རྒྱལ་_(YDE)་མི་རུང་མེད་མོད་གྱི། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་གསུམ་

ལའང་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གཟིར་ནས་འཆི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དང་བདག་འཛིན་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བའི་སོ་སྐྱིས་ནམས་དེ་དག་ལ་
དགའ་བ་མི་འཐད་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། @044A ཨྱུ། །ཀྱན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ལེན་པ་པོ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཉིད་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་ནམ་མཁུན་
དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སྦྱོར་མ་

བའི་སྤྱིད་བ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཆགས་སྤང་གང་རུང་གིས་ཉི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་མོངས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉིད་མཆམས་སྦྱར་མ་མེད་

ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྲགས་ཆེའང་འདྲིའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་བཤད་རྒྱུ་ལ་གཞིར་བཞག་
ན་མེད་པར་མངོན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་

སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྡན་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། དེ་ནམ་
མཁུན་དང་ལྡན་པར་ཐལ། དེའི་ས་བོན་

དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ཐོབ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཤོས་སྤར་མངོན་གྱུར་དུ་ཐོབ་པ་དེའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་འང་བྱུང་མཐའ་གཟུང་བ་མིན་ཏེ། ལྷོ་མ་
པ་མངོན་གྱུར་ཐོབ་ནས་བཏང་བའི་རྗེས་

སྤྱའང་དེའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། ས་བཟང་ན་རེ། གཟུགས་མཐོང་འདོད་ནས། ཆོས་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བར་གྱི་ཡིད་བྱེད་དུག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་

@044B མཐོང་འདོད་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་བྱུང་པར་བཞིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དེས་དབང་ཤེས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་། འདིར་ཆ་མཉམ་པའི་དོན་ཡིད་
བྱེད་ཉི་མེད་མེད་པར་གང་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་

ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤུལ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ཕུ་དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སམ་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་རྒྱུན་
གཉིས་ལས་ཡིད་བྱེད་མ་གསུངས་ཤིང་། དཀའ་

འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་འདོད་ཉན་འདོད་ཀྱི་ཉོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཤད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེ་དང་བདག་ཉིད་

གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དངོས་མིན་གྱང་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མི་འབྲུལ་པའི་ཆ་ནས་སྤང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་ནམ་དམིགས་རྒྱུན་བཏགས་པ་བར་བཞག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པ་ཏྲག་ལས། གཅིག་

ཆའང་མི་འབྲུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡུལ་གྱི་སྡོན་པོ་དེ་མིག་ཤེས་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤྲོ་རོལ་ནས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བྱན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའི་མིག་དབང་དེས་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ལ་མདོ་སེམས་སུའི་ལྷགས་བྱས་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་ཞིག་དགོས་པར་སྤང་། གསལ་བ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡང་།
ཁ་ཅིག་། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་

@045A

༡༡། །ན་དབང་མངོན་འདས་མ་ཐག་ཡུལ་དེ་གསལ་བ་སྒྲུང་བའི་ཡིད་ཤེས་དང་སྒྲུབ་དེ་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་འགལ་ཟེར། །ཁ་ཅིག་ །ཡུལ་ད་ལྟ་བ་གསལ་
བར་སྒྲུང་བའི་ཡིད་ཤེས་དང་འདས་པ་

འོང་སོགས་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་པར་འདོད་པ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་པར་
ཐལ་བ་འཕེན་པའི་བཞད་གད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་གྱུར་དུ་མ་སྐྱེ་བར་རང་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ཙམ་འཕངས་ན་འབྲེལ་མེད་པ་སྔ་མ་དང་
འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་དབང་

ཤེས་མངོན་དུ་བྱུང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་དེའི་ཡུལ་གྱི་སྔོན་པོ་དེ་ཡིད་ལའང་གསལ་བར་སྒྲུང་དགོས་པས་དེ་རྟོགས་གྱི་ཡིད་མངོན་ཞིག་འབྱུང་ལ། དབང་མངོན་འདས་ཆོ་ཡུལ་སྔོན་པ་དེའང་
འདས་ཟིན་པས་པལ་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་

འབྱུང་པར་བློ་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་གཞལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་ལས། འདས་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་བརྗེས་སུ་བློ་པ་དེའི་ཆོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་བཞི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་
གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡིད་ནི་དེ་ལྟར་མི་གསལ་

བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འདིའི་ཡུལ་ད་ལྟ་བ་ཞེས་པ་སྤྱིར་ད་ལྟ་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྟོས་ནས་དེས་སྤྱོད་བཞིན་པ་དེར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དཀའ་འབྱེལ་ལས། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དང་དུས་

@045B མི་མཉམ་ཡང་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ནི་གསལ་འདས་པ་ལྟ་བུ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་དང་། རེད་མདའ་བའི་ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་ཀློང་ལས། སེམས་གཉིས་
ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་བའི་

ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པས་དེར་ཕྱིར་ཡུལ་གསལ་བར་འཛོན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་མངོན་དེ་ལྟར་སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། མཛོད་ལས། དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་

ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། ཞེས་དང་། སྒོ་རིག་གི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས་བྱབ་སྟེ། རྟོག་གཏི་སྐད་ལས་དབང་མངོན་འདས་མ་
ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ལོ། ཞེས་སོགས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་དེ་ལྟར་འདོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་རྒྱན་མཁན་
པོས་ཀྱང་། གོམས་ལས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ། །

འདིའོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་གང་། མངོན་སུམ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་སྟོབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་རྩལ་མ་འདྲིས་པ་དགོས་སོ། །ཟུ་
མའི་སྟབ་རྩལ་དེ་འང་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་ན་

འདི་ཡིན་ཏེ་མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་དང་འཕགས་ལམ་སོགས་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་

@046A ༄། །བ་ལང་མིག་གིས་མཐོང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཤམ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ །རྟོག་དུ་སོང་བའི་ཆོ་དམ་པའི་སྒོ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་བ་ལང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་

བྱར་སྒྲུང་བ་དེ་དོན་སྤྱིའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་བཤམ། དེ་འབྲའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ལ། དཔང་
མངོན་མེད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་

མེད། རང་རིགས་སྡེ་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་ཡོད་ཀྱང་འཇིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་མཆོན་
ཏེ་རྒྱུང་རིང་པོའི་མེ་ཆུ་སོགས་ཀྱང་

མིང་གིས་མཐོང་བའི་ཆོ་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མ་བཞག་ན་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་བཞག་དཀའ་བར་སྒྲུང་ཞིང་། འདི་ལ་སྤྱི་དོན་རོལ་མཆོ་ལས་དེ་འབྲའི་ཡིད་མངོན་
མེད་པ་རྣམ་འབྲེལ་དང་སྒྲོ་བ་སྤྱན་པའི་ལུགས་

སྤྱ་བྱས་ཏེ་མིག་སྤྲོན་པོ་ལ་བརྟུ་བཞིན་པའི་དྲུས་ཀྱི་སྤྲོན་པོ་དྲན་པའི་དྲ་ན་ཤེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་མ་འབྲེལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་། རིགས་པ་ལྟ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་རིག་བཞི་ཀ་རྩལ་པ་
ཡིད་ཤེས་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་

སྒོད་ཀྱི་རྣམ་ཤིང་ཅེས་པ་ཡུལ་སྤྲུགས་སྤྱིའི་སྤང་བ་དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་ཤིང་ཅེས་པ་རང་གི་ལུས་རྒྱུད་པ་འདེགས་འཛོགས་མོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གོང་དུ་དོན་དང་སེམས་ཅན་
ཞེས་པ་སྤང་རྒྱུན་གཞི་ལ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། རེ་

@046B ལྷམ་པའི་རྣམ་རིག་ཉོན་ཡིད་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་ཡུལ་རྒྱག་སོ་སོར་སྒྲུང་བའི་འཇུག་ཤེས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲུན་གཞི་མེད་ན་ལྷས་
ཚོར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུན་གཞི་ཡོད་ཀྱང་ལྷས་

ཆོར་བདེ་རྒྱལ་མོགས་ངེས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདིས་རྒྱལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་གཞན་ལ་གཏད་པའི་ཆོ་ལུས་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པའི་ཆོར་བ་
བདེ་རྒྱལ་སྐྱེ་བ་ཀུན་གཞིའི་སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ལུས་ཚོར་བདེ་སྤྱད་སྐྱེ་བ་ཡིད་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་ནང་དུ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་རང་འབྲེལ་དང་གནད་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལས། སེམས་
ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕལ་ཆེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་

སྐྱེ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ནང་གི་སེམས་ལ་མི་ལྟོས་ན་རོལ་མཚོན་བསྟན་པས་ཀྱང་ལུས་ཚོར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་གཉིད་འཐུག་ལོག་པའི་ཆོ་ཡིད་བྱེད་མེད་ཀྱང་

ལུས་ལ་ཕན་གཞོད་དང་དུང་སྒྲ་སོགས་ཀྱིས་གཉིད་བསྐྱངས་ཏེ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའང་གཉིད་ལོག་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་

ཐོས་པ་སོགས་ཀྱིས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་སྟོན་སྟོང་མི་རྣམས་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ས་བོན་དེའང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་ཀྱན་གཞི་ལས་མ་འདས་ཤིང་སྒྲ་མས་སྤྱབ་རྩལ་
ཡང་ས་བོན་དེའི་སྟངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@047A ཨྲ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། སེམས་མེད་སྒྲོམས་འཇུག་གཉིས་དང་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་དེ་མེད་པས་ཀྱན་གཞི་མེད་
ན་དེ་དག་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་འཁེན་

ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་རྟའོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་
གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་གཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་གཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་

ལྷ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་བྱུང་མཚམས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཡོད་དེ། གཉིད་སྟབ་མའི་ཆོ་མི་ལམ་མིས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་སྟོང་བས་བྱུང་ལ་གཉིད་
འཇུག་པོ་ལོག་པའི་ཆོ་མི་ལམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་

གཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་རྩ་པའི་འགྲོལ་པ་ལས། སེམས་མེད་པའི་གཉིད་ནི་གཉིད་འཇུག་པོས་ནོན་པའི་ཕྱིར་དུས་དེ་སྤིང་གཅིག་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་
འབྱུང་བས་སེམས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

ཤིང་། གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་གཉིད་འཇུག་གི་ཐིག་ལེ་དང་ཆི་ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་སྐབས་སོ་སོར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ར། གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པའི་ཆོ་གཉིད་ཀྱི་ཤེས་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་གཉིད་འཇུག་པོ་

@047B ལོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷགས་དྲག་པོའི་དབང་གིས་བརྒྱལ་བའི་ཆོ་སྤྱག་བསྐྱེད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་བརྒྱལ་བར་འཇོག་པ་བཞིན་གཉིད་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་འཇུག་ཤེས་པ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གཉིད་

འཇུག་པོ་ལོག་པར་འཇོག་ཀྱང་གཉིད་དེའི་ཆོ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། གཉིད་ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་དུ་འཇོག་ཟེར་ན། དེ་ལ་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྐྱན་གྱིས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟ་དགོ་མི་དག་དུ་མ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱང་ལས། དག་བའི་གཉིད་སར་གནས་ལའང་ཡོད་པ་མི་འགལ་
བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཀྱན་

གཞིའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་དགོས་ལ་ཀྱན་གཞི་ཡིན་ན་སྟོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཉིད་ཡོད་པས་མ་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། རེད་མདའ་བའི་ཀྱན་བཏུས་ལྷན་ལས། བར་

མ་ཆད་པར་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཞིག་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་རིག་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཀྱན་འགོ་ལྔ་
སྟོན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་

ན་དེ། སྟོང་གྱིས་ཤེར་མདོ་སོགས་ལས་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་སྒྲེམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་སྒྲེམས་གྱི་ཆོ་འཇུག་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་དུ་འང་ཆོར་

@048A ༄། །འདུག་ཉིས་ཡིད་པས་དེ་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོང་འདུ་སོགས་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བས་འགོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
ན་རེ། གྲུན་གཞིའི་ངོ་བོ་ཅམ་ས་བརྒྱད་པ།

དང་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ནས་ལྷོག་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་མཐའ་དང་ཐེག་དམན་རྣམ་མཉམ་གྱི་ཆོ་ལྷོག་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་གཞུང་གོང་འོག་མི་འགལ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རྟག་པར་བདག་ཏུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་

ནས་གྲུན་གཞིར་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཉོན་ཡིད་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་སྤངས་ཀྱང་གྲུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་སྦྱོར་བའི་ཆ་ནས་གྲུན་གཞིར་འཛོག་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་མ་
ལུས་པ་འདིའི་ཆོ་འགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་བག་ཆགས་མཐའ་དག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆོ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་བག་ཆགས་མཐའ་དག་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱེད། རྟགས་བྱུང་སྟེ། བསྐྱུ་བ་ལས། བྱང་

པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དག་མེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་
སྤངས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆད་པའི་ལྷོག་པ་ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་ལྷའི་རྒྱུ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཕྱིན་སྲིད་
པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་རྣམ་

@048B སྒྲིན་ཕྱང་ནས་དང་། བདག་ལྷའི་བག་ཆགས་དངོས་གཉིན་སྒྲིས་ན་དང་། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལྷག་མེད་དང་རྒྱུ་མཐའ་ནས་ལྷོག་པར་དོན་གསང་ལས་གསུངས་
སོ། ༥ རག་ཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་སྒྲི་དོན་དང་།

མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ནི། གུན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བརྟན་པས་
རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར། གུན་གཞི་རྣམ་སྒྲིན་

ཆ་ཉིད་ལ། །བདག་ལྟ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །འཁོར་ནི་ཀུན་འགོ་ལྟ་བུ་བ། མ་རིག་པ། ང་རྒྱལ། འདོད་ཆགས་ཏེ་སེམས་བྱང་རྒྱས་ཡོད་དགུར་ངེས་ལ། དེའི་སྒྲིང་དུ་ལྟ་བ་ལ་
བཏགས་པའི་རྣམ་གཤམ་དང་། རྫོངས་པ་ལ་བཏགས་

པ་མ་དད་པ། ལེ་ལོ། ལྷགས་པ་གསུམ། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་པའི་རྫོང་པ། ཆགས་སྒྲིང་གཉིས་ཀ་ལ་བཏགས་པ་བག་མེད་དེ་དུག་བསྟན་ནས་བཙོ་ལྟར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ལྷུ་ལྟ་བུ་
ལས། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགོགས།

བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་རྫོངས། །བདག་རྒྱལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། དུག་པོ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་དེའི་རྒྱས་ཡིན་པས་དེ་བཞི་ལས་གྲུད་ན་མེད་
དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སའི་བྲད་པར་རང་ཉིད་

གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དེས་བསྟུས་པ་དགོས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ས་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྟེད་
པས་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་ལྟ་བུ་ལས། གང་

@049A ཨྲ། །དུ་སྤྱིས་པ་དེ་ཡི་འོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། བདག་གི་ར་མ་བྱས་ཞེས་དང་། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱེན་བྱེད་ཅིང་ཀུན་

གཞི་ལ་བདག་ལྟའི་ས་བོན་བཏབ་ནས་ཚོགས་དྲུག་ཀ་མཚན་མའི་གནས་ལ་འཆིང་བར་བྱེད་དོ། །འཇུག་ལྗོག་གི་བྱུང་པར། འཕགས་ལམ་མཐོབ་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མངོན་གྱུར་ཏུ་
འབྱུང་ཞིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་འགོག་སྒོ་_(Ms)

ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་གྱུར་ལྗོག་ཀྱང་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་འབྱུང་བས་གནས་སྐབས་ཙམ་ཡིན་ལ། ས་བརྒྱད་པ་དང་ཐེག་དམན་དག་བཙམ་ཐོབ་པ་ན་གཏན་དུ་ལྗོག་གོ། །སྐབ་བྱེད་ལ་ལུང་ནི།
ལུང་ཕྱན་ཚོགས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཏྲག་ཏུ་ནི། །

ཉོན་མོངས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་ནི། །མ་གྲོལ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ནི་རང་བཞིན་དངས་པ་སྟེ། །རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །སྤྱག་པོ་བཀོད་

པ་ལས། ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། རེས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ་ཡིད་དང་། ཞེས་པ་
ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་

འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། གསེར་འོད་ལས། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྤངས་པས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་འཐོབ་བོ། །ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། ཐེག་
བསྟུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །

@049B མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྔ་པོ་དག་དང་འབྲ་བ་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ངས་ཆིག་མེད་པའི་སྦྱོན་དུ་འབྱུང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་
རྒྱན། །ངར་འཇིན་མེད་པའི་སྦྱོན་དུ་འབྱུང་། །ངར་འཇིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། །རྣམ་པ་

ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་དུག་གསུང་སྟེ། རྒྱན་ཆགས་སུ་མངོན་དུ་འབྱུང་བའི་རྟན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་
རྒྱན་དབང་པོ་རེ་ཡོད་ཀྱང་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་བྱན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞི་བ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཏྲག་
རྟ་དར་སེམས་པས་ན་ཡིད་དོ་ཞེས་ཉོན་ཡིད་རང་གི་ངེས་

ཆོག་ག་མཉོན་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་ངས་མཐོང་བས་ཐོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཆོག་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་མེད་པར་
ཐལ་བ་དང་། དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་སོགས་སུ་

ངར་འཛིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་སོ། །མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་^(KYN)གྱི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་རྟ་འཛིན་པའི་བརྟན་པའི་
རྣམ་རིག་དེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐར་ན། ཉོན་ཡིད་

ཆོས་ཅན། སྤྱ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་རྟ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། བྱལ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་
གཞི་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་པར་^{@050A} ༡༡། །ཐལ། རང་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་བདག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་

སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལའགན་སྦྱིང་པོ་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྩལ་སྤུངས་ཡོད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྣམ་ལའགན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་སྤྱི་ཕྱོག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་གཞི་ཕྱོག་ཀྱན་གཞི་སོགས་རྩལ་ཡོད་ཏུ་འདོད་པར་གསུངས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཤེས་རབ་རིན་
ཆེན་གྱིས། རྩལ་ཡོད་བདག་སྤྱོད་གནས་མ་བྱུང་ངེས་

དང་། །རྣམ་ཤེས་བདག་སྤྱི་དབུ་སེམས་ཡོད་པ་འགལ། །ཞེས་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་བདག་དང་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་བྱད་པར་མ་བྱེད་པར་དགག་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་
ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཆེ་རྒྱ་མས་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྩལ་

ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྤྱོད་གནས་མ་བྱུ་པ་མ་གཏོགས་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་མཁན་གཞན་མེད་པར་མ་གསུངས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་ཕྱོགས་སུ་
ངོས་མ་བྱེན་པའི་ལྟག་ཆོད་ཏུ་འདུག་ཅེས་ལའགན་དགོས་པའི་

ཕྱིར། འདི་ལ་བྲ་སྟི་དག་བཤེས་ཀྱིས་རྫས་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་སྟངས་དུ་བཞག་ན་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་བྱུང་ཚད་ལས་མ་འདས་པས་མི་འཛོག་ཅིང་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་
སྟངས་དུ་འཛོག་ཚུལ་སྤར་ལྟར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའང་

@050B མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་གོང་མ་ཡོད་ན་རྗེས་མ་ལ་སྟག་ལེའི་དགག་པ་དེ་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་
ཅམ་གྱི་ལུགས་ལའང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་གཞིའི་སྟོན་ས་

འཛོག་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། མདོས་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞིའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞག་པ་མི་འཐད་བར་ཐལ་

བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོའི་དགག་བྱེད་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་དུ་ཚད་མས་བྱུང་ན་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་བར་ཐལ་བ་སོགས་མི་འཚམ་
པ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་གླེ་མའི་བྱང་པེས་

ནམ་འབྱེད་ཆེན་མོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་བར་ཕྱེ་བ་ལ་ལྷུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐར་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱ་འཛིན་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པའང་རྒྱ་
གཞུང་ཚད་ཐུབ་ནམས་དང་རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་

འབྱུང་བས་འཐད་རྒྱ་ཞིག་མི་འདུག། ཅེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའང་མཁས་པ་སྡེ་མ་ཁ་ཅིག་གི་ལའད་རྒྱན་བསྐྱར་བ་ཙམ་ལས་རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྷགས་མིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་དང་། ནམ་
ལའད་གཉིས་ཀར་དགག་བྱ་བཅད་པ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་

པར་ངོ་བོ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱས་ཡོད་དང་གདགས་གཞིའམ་ཆལས་སོ་སོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚུགས་ཐུབ་དུ་གྲུབ་པས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་
དང་བྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ལྟ་བུ་

@051A ༄། །དགག་བྱ་བཅད་པ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཞབས་སྟོ་བ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚུགས་ཐུབ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཆེས་མི་
འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷུང་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་གྲུབ་མཐར་གསུང་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྷགས་ཁོ་ན་མཛད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་དཔེར་ན་དེར་ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་
སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱེད་དུ་དེ་ཡོད་པར་ལུང་རིགས་དུ་མས་

བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་གཞི་རྗེས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་ང་མ་ཡིན་པས་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་དེ་ལ་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་ངའོ་སྒྲུམ་དུ་བབྱང་བས་ལོག་ཤེས་སུ་འགྲོ་བེད་ན། ཀུན་གཞི་ཆོས་ཅན།
ང་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འཇིག་

ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ལམ་རིམ་རྒྱང་དུ་ལས། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་
ན་བདག་དུ་བཞག་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཇིག་རྫོབ་ཡིན་ན་ང་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ང་ལ་དམིགས་དགོས་ལ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་
ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་

པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་མ་དམིགས་ན་ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་རྩུངས་འབྱིན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་
ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འཇིག་རྟེན་

@051B ཏུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དཔྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
གཞུང་ཚད་ལྡན་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་སྐད་པའི་ང་ངོས་འཛིན་ཚུལ་

ནན་ཏན་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་གྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་མ་དམིགས་པར་ཐལ། དོན་གསང་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་ཞེ་ན།
དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་སྒོ་

ནས་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇོག་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ཉོན་ཡིད་གྱིས་ང་སྤྱི་ཙམ་དེ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་མིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་
དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ང་ལ་དམིགས་པར་འཇོག་པའམ། ཉོན་

ཡིད་ལ་ཀུན་གཞི་དེ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ཚུལ་དང་བག་ཆགས་འཛོག་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མཐའ་དག་མ་ཤར་ཡང་ལུས་ལེན་པ་པོའི་བདག་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
ཆ་ལ་དམིགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་

སྟེ། རེད་མདའ་བའི་རྒྱུ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འདི་བདག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་བདག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དཀའ་འབྲེལ་ལས།

ནམ་སྒྲིན་གྱི་རྩལ་དེའི་དབང་ནས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཕུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྐུ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་
བྱ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲོལ་པ་ལས། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་

@052A ༄། །སྒྲིལ་གྱི་ལུས་ལ་ཉིད་ལ་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དོན་གསང་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་རིགས་གཅིག་པ་དང་།
དམིགས་པ་ཉི་བ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཀའི་ལྟར་རྒྱན་འཆད། ཅེས་ཉོན་ཡིད་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཤེས་དང་མི་འདྲ་བར་སྒྲ་ཕྱི་རིགས་མཐུན་ཅིང་དམིགས་ཡུལ་ཀུན་གཞི་རྟག་དུ་ཡོད་
པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉོན་ཡིད་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་

དུ་བཤད་པའི་དོན་ལ། ས་བཟང་གིས། ཟག་མེད་ལམ་དང་ལྷན་ཅིག་མཛོན་འབྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སྒྲིབ་ཅེས་པ་རང་གི་ངོ་
བོ་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཡིན་གྱི་རང་

གིས་གཞན་ལ་སྒྲིབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་དུ་འདོད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་མ་སྒྲིབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཞེས་དང་། ཡིད་འདིའང་ཉོན་
མོངས་པ་བཞིས་རྟོག་པོར་བྱས་པའི། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་མ་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོ་བྱུར་བ་རྣམས་གྱིས་མ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཤིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར།
འདི་ལ་སྐབས་ཐོབ་གྱི་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་

ན་རེ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་སོགས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་ཅན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། བདེ་བ་དག་དང་འདོད་ཆགས་
སྟུ། །མཚུངས་ལྡན། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདོད་

@052B ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དག་ནི་དགའ་བ་དང་སྐྱོ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་བའི། ཞེས་དང་། ང་རྒྱལ་དེ་དགའ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཤད་སྒྱུར་ལས་ཀྱང་། བདག་ལ་
ཆགས་པ་འབྱུང་སྟེ། བདག་ལ་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

མ་བྱབ་སྟེ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཡིད་བདེ་བའི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གསང་ལས། དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་པའི་ཚོར་བ་
ཅན་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། དགའ་འགྲེལ་ལས། སྟེ། བའི་

དགའ་རྣམ་མེན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དགའ་རྣམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཉེ་ཉོན་དེ་དུག་མེད་པར་ཐལ། ཉེ་ཉོན་ནི་རྩ་ཉོན་གྱི་ཤུགས་ཞན་དུ་སོང་
བའི་གནས་སྐབས་ལ་འཇོག་ཅིང་ཉོན་ཡིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་འདྲ་

མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་གསང་ལས། ཡང་ན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་བ་ཉིད་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཤས་ཀྱི་བྱི་བར་ཞུགས་པ་ན་
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཞེས་གདགས་ན་ཡིད་ལ་ནི་དེ་ལྟ་

བྱ་མི་སྲིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་སྒྲོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྩ་ཉོན་བཞི་ཡང་ཉེ་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས་གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་
ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འང་ཡིན་ཏེ། སེམས་

ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བྱུང་མཐའ་གཞན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རྩས་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཟུགས་པ་དང་། རྟོད་པ་
དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་ནི་ཉོན་

@053A ༄། །མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རྩ་ཉོན་བཞིའི་རྒྱུ་ལ་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། འདོད་པའི་ཉོན་ཡིད་

གྱི་འཁོར་དུ་ཉོན་དཔྱིད་ཀྱང་བཞག་ཆོག་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་རབ་གྱི་རྩལ་ལ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་ཡིད་གྱི་འཁོར་དུ་ཡོད་ན་དེའི་རིགས་འདྲ་ཞིག་གོང་
མའི་ཉོན་ཡིད་གྱི་འཁོར་དུ་འང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། འདོད་པ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་དང་། གོང་མ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཉོན་ཡིད་ས་འཕྲོས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དེར་འགྱུར་དགོས་གྱི་
བར་སྐབས་སུ་ཆད་པའམ་ལྷག་པ་འབྱུང་མི་རུང་བའི་

ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། འདིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་གསུམ་གར་མང་ཉུང་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་འཇུག་ལྡན་གྱི་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ཉོན་མོངས་

གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། གང་སྟེལ་ལས། འདོད་པ་སྦྱོད་པའི་ཀུན་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་པ་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཅུ་
འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཀུན་གཞི་ཉོན་

ཡིད་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་བྱེས་སྤྲུལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུ་ལ་འདོད་ཉོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་གྱི་
ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འཇིག་ལྷ་དེ་འདོད་ཉོན་

@053B ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་འདོད་ཉོན་སྒྲོར་དགུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། འདོད་
ཉོན་སྒྲོར་དགུའི་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་བྲངས་པའི་འདུས་

བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་དང་འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་དགུ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་རིམ་གྱིས་ཐོབ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་
ཕྱིར་མི་འོང་དེས་སྤྲུལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་

སྐྱེ་བ་ལེན་རུང་བར་ཐལ། དེས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། འདོད་པའི་ཡང་སྤྱིད་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་སྤྱིད་ལེན་གཉིས་སྤངས་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་

འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་ཀྱང་གོང་མའི་རྟོན་ཅན་དེས་སྤངས་ཟེར་ན། འོན་འདོད་པ་ནས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་མ་ཐག་དེས་ཀྱང་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་གོང་མའི་རྟོན་ཅན་གྱི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། འདོད་ན། འདོད་པ་ནས་འཆི་བ་མ་དེ་འདོད་ཉོན་སྤོང་

ཁམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་གྱི་དངོས་གཉིན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤོང་ཁམ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དངོས་
གཉིན་གྱི་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།

འཆི་སྤིད་ཕྱ་མོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཅིག་ཅར་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ས་དགྲའི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་སྤོང་དགོས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
ས་དགྲའི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དྲུག་རིམ་གྱིས་སྤོང་

@054A ལྷོ། །བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྒྲོར་དགྲ་འབྱེད་པ་འཇུག་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱ་བ་ལས། སྤྱིར་མི་འོང་བས་ཡན་ལག་
དུ་ཞིག་སྤངས་ཤེན་འདོད་པ་ན་སྤོང་

པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡང་འཇུག་ཤེས་གྱི་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་འདོད་ཉོན་སྤངས་པར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་དུ་འདོད་པ་
ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་མངོན་འགྱུར་

འབྱུང་རྩལ་གྱི་སྐྱོན་སྤོང་ལུགས་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་གྱི་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བར་སྒྲུང་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་། མ་འབྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱིས་བྲལ་ཟེར་ན། རང་གྲོགས་ཚོར་བ་
ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་འབྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་

ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་གྲོགས་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཅིག་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྱུན་བརྟུས་ལས་མ་རིག་

པ་མ་འབྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་བྲལ་ན་བྲལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་
ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། རང་གྲོགས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་

དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ན་བཏང་སྟོམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཅུ་པ་ལས། གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་འོ་གཞན། །རིག་སོགས་
ཀྱང་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཀྱན་

@054B གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཀྱན་འགོ་ལྔ་དང་འདིའི་ཀྱན་འགོ་ལྔ་ལ་སྐྱིབ་མ་སྐྱིབ་ཅམ་ལས་གཞན་གྱི་བྱད་མ་ཕྱེ་བས་ཚོར་བ་ཡང་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་
ལས། ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རིག་སོགས་ལྔ་པོ་ཉོན་ཡིད་གྱི་འཁོར་དུ་འང་བཤད་

ཅིང་ཚོར་བ་ལ་བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེ་བའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་
མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་རྩལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་

སྟེ། དེ་མ་འདྲེས་བའི་མ་རིག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མངོན་འགྱུར་དུ་འརྱུག་པའི་མ་རིག་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་གསང་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་

བ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གོགས་སུ་རྟག་གྱུར་དང་། དུས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉུང་ལྡན་ལ་ མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །ཅེས་པའི་ལུང་གིས་འགྲུབ་ལ་འཇུག་ཤེས་འཁོར་ལོ་དེ་འདྲ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
དོན་གསང་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་

གཉིས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་པས་རབ་ཏུ་
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་ལའད་སྒྱུར་ལས། དུས་

རྣམས་ཀྱི་ཉུང་ལྡན་ལ་ །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་དོན་ལ་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་དགའ་འབྲེལ་ལས་རེད་མདའ་བའི་ཁྲིཀ་

@055A ༄། །དང་སྒོ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས་ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་གསང་ལས། ད་ནི་དེ་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་བས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
མདོ་ལུང་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་

ཐེག་བསྟུས་སུ་བར་གྱི་ཆོག་ས་བཅད་དང་དགྲུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་དཔུང་པར་བྱའོ། །མ་འདྲེས་པའི་དོན་ལ་ཡང་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལཤད་སྒྱུར་ལས། ཉོན་མོངས་པ་
གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་

པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཏེ་ལྟར་ཞེ་ན། གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདིར་བསྟན་མ་འདྲེས་བའི་མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་དང་
མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པས་ཉོན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པར་ལཤད།

དོན་གསང་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བར་འབྱུར་དུ་འོང་བས་སོ། །ཞེས་དང་། མ་རིག་པ་རང་
དབང་ཅན་ཡོད་དེ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་བའི་

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སེམས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འགོ་བ་ཅམ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་ཡང་སེམས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་
འགོ་བས་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པའི་དེར་ཐལ་བ་

འཕངས་ནས་རང་ལྷགས་རྒྱུ་མ་འདྲིས་པའམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་འདྲོན་པའི་མཐུ་མ་འདྲིས་པ་ལ་བཤད་དེ་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱས་བའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་
གོ། །རྒྱ་གར་མཁས་པའི་བཞེད་པ་འདི་དག་དགོངས་པ་ཟབ་

@055B པས་ཁ་ཚོན་བཅད་དཀའ་ཡང་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་འདི་ཁོ་ནས་དྲང་ཞེས་བཞག་ཏུ་མིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལྷགས་ཕྱི་མ་
བཀག་ནས་སྒྲ་མ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་། མ་འདྲིས་པའི་

མ་རིག་པ་དེ་དོན་གསང་མཁན་པོས་རྒྱས་པ་མ་འདྲིས་པར་བཤད་ཀྱང་རང་ལྷགས་ཉོན་མ་འདྲིས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་ལྷགས་ལ་མ་འདྲིས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་ཉོན་ཡིད་ཁོན་དང་
མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉོན་མ་འདྲིས་པར་འཇོག་ཚུལ་

འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྟུས་ལས། མ་འདྲིས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། དོན་
གསང་ལས། མ་འདྲིས་པ་ནི་མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་སྟེ།

མི་བརྟན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་བཞིན་ཡིད་འཁོར་
གཞིར་བཞག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོན་རེ། འཇུག་ཤེས་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་མང་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒོམ་སྤང་གིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གཅིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རེད་མདའ་བའི་ལྷོ་ལས་

གཅིག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་མ་རིག་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིའི་ཡི་
གོ་ནོར་བའམ་གང་ལྟར་ཡང་འཇིག་ལྷ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་^{@056A} ༡༡། །ཁས་བླང་མི་རུང་སྟེ། ལྷོ་རང་ཉིད་ལས། གང་གིས་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་སྤོངས་པར་བྱེད་ཅིང་མི་
ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མཚུངས་

ལྡན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག། མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཅུ་ཉོན་གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྟམས་དར་ཤིག་ལས་ཀྱང་།
ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་གཞན་དག

མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ནི་རྟེན་ན་^(MRDZA) ས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་སྟེ། འདི་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་མིན་ནམ་
འདྲེས་པའི་དོན་གཞན་རྣམས་མ་ཚང་བས་དེར་འཛོག་ཚུལ་མེད་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཇུག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགོ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་དེ་རང་
གྲོགས་འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་མཚུངས་ལྡན་གཙོ་ཆེ་བ་གང་ཞིག །འཇིག་ལྟ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་སྤར་
བྱངས་ཟིན་ཅིང་དེའི་དར་རྟེན་ལས། མ་འདྲེས་པའི་

མ་རིག་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ལས་གཞན་པ་དེ་ནི་འདོད་པ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་གཏན་ལ་མ་འཕེབ་པ་
ལ་མོས་པ་མེད་པས་ཡིད་བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

@056B དང་། རྗེ་བཙུན་རིད་མདའ་བས་ཀྱང་། ཉོན་ཡིད་འཁོར་ལས་གཞན་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་ལ་སྐྱོངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ལ་མི་དགའ་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་
འགག་ཁར་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཤིན་རྒྱ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་དེ་འཇིག་

ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་གསུང་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་སྤང་དུ་འབྱུབ་པས་ལྟན་སྦྱིས་དང་མཚུངས་ཡར་ལྡན་པ་ལྟག་དུ་འང་མི་རུང་ངོ། །ཁོ་ན་རེ།
འཇུག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཛོད་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་འཇོག་པར་ཐལ། དེ་ཆགས་སོགས་ལྟ་མིན་བཞི་ལྟ་བ་ལྟ་སྟོ་སོགས་བཅུ་གང་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་མཐོང་སྤོང་གི་མ་རིག་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། མཛོད་ལུགས་དང་འདི་གཉིས་གྲོགས་སེམས་

བྱང་མང་ཉུང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། མི་དགོ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །ལྷ་དང་ལྷན་ལ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། །ཞེས་འདོད་པའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་
སེམས་དེའི་འཁོར་དུ་སེམས་གྱི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་

ཆེན་པོའི་ས་བ་དུག །མི་དགོ་བའི་ས་མང་གཉིས། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་དང་པོ་བཅུའི་ནང་ནས་ཡུལ་དེས་ལྷ་བསལ་ཏེ་དགོ་སེམས་ཁོ་ནའི་འཁོར་
དུ་བཞག་པས་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་མི་རུང་བའི་

@057A ༄། ༄། ༄། རིགས་པ་དང་པོ་འདི་ལ་སྤྱི་དོན་རྩལ་མཚོར། ཉོན་ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པ་ནི་བྱུང་པ་ཡོད་
ཅས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རྩལ་མིན་ཞིང་།

ལྷ་པ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྒོ་ལྷའི་དབང་ཤེས་དང་འདྲ་བར་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཡོད་དགོས་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིད་སྐྱབས་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། རྣམ་

ཤེས་བྱུག་ཀ་འཇུག་ཤེས་སྲུ་འབྲ་བ་ལ་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་བྱུག་བྱུང་མེད་དུ་དགོས་པར་བྱེས་སྒྲིམ་གྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། བྱུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་
གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །བྱུག་བའི་རྟེན་ནི་རབ་སྒྲུབ་ཕྱིར། །ཅེས་བྱུག་

པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་བདག་རྒྱུན་སྒྱུབ་པའི་སྤྱིར་ཚོགས་རྒྱལ་སྡེ་མ་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའམ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་ལོགས་སུ་བཞག་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ།

དེ་ལྟར་ན། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། རྣམ་ཤེས་

ཀྱི་ཁམས་སྤྱད་པན་ཚུན་དུ་འདུ་ཡང་། ཁམས་བཙོ་བསྐྱད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་མེད་ཚུལ་དཔེ་དང་བཙས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དང་གང་
འགག་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ།

དཔེར་ན་བྱ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ཕར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྩམ་སྤྱ་ན་ཁམས་བརྩ་བདུན་ནམ་བརྩ་གཉིས་སྤྱ་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་པོ་དག་དང་མི་འབྲ་བའི་སྤྱོད་བརྗོད་ཚུལ་དབང་གེས་ལྷ་ལ་བདག་

@057B གྱིན་དབང་པོ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་བདག་གྱིན་དགོས་ཞེས་ལའང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་སོགས་ལ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྟོན་དབང་པོ་ཡོད་བ་
ལྟར་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་རང་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་རྟོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག།

དགོས་ཞེས་ལའང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྐྱུངས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་བ་ལྟའི་ཚོགས་དག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དབྱིག་འགྲེལ་ལས།
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་དང་མཚུངས་བར་གྱུར་

པའི་རྟོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལྟ་ལ་འདས་པའི་རྟོན་འདས་མ་ཐག་པ་རེ་དང་
ལྷན་ཅིག་པའི་རྟོན་དབང་པོ་ལྟ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཡིད་ཤེས་

ལ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོན་དེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་དབང་དོན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་གྱིན་ཡིན་པས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རོན་གསང་ལས། ཅུ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་དང་འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ཅར་གྱི་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པ་དེ་དག་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྟེན་ཐུན་

མོང་བ་ཅན་ཁོན་མིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཕལ་ཆེན་པ་དང་ས་སྟོན་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཁེགས་སོ། །ཡང་ཁ་
ཅིག་། སྐབས་འདིར་འགོག་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་

@058A ༄༄༅། །ཤེས་དང་དུས་མཉམ་བའི་དེའི་རྟེན་དབང་པོ་མི་འདོད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། རྩོད་རྒྱུ་འཐད་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ནམ་བྱལ། གཙོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་འདོད་
མཁན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་

དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་དག་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་བྱུང་སྟེ། རོན་གསང་ལས། གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ལྟའི་ཐམས་ཅད་

བྱེ་བྲག་དུ་སྤྲུལ་པས་ལའད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྤྲུལ་པའི་རྟེན་ནི་སྤྲིང་གི་ཕྱོགས་བྱ་ག་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ནས་ཕྱག་དགུའི་བར་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེས་རྟེན་དུས་

མཉམ་པ་བཞག་ཀྱང་དེ་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་སྒྲ་མའི་སྒྲོན་སྒྲོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་གྱི་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་ན་དེ་དབང་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་
བཞིན་དུ་ཡུལ་འདས་པ་འཇོན་མི་རུས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་

མེད། ཐམས་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་མད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་། ཡིད་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ལའད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་པ་རོལ་པོ་ལ་
ཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་ངེས་

ཅན་དུ་དགོས་པར་ལའད་བའི་ཁས་སྒྲང་ལ་འབྲིས་ནས་དགག་པ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལྷགས་ལ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལའད་སྐྱར་ལས། ལྷ་
པོ་དག་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་

@058B ན་ཅི་ཞེ་ན། སུན་འབྱེན་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་གྱི་གཞུང་ལ་ནི་གང་ལྟན་ཅིག་སྟེ་བའི་གནས་མིད་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནམ་བྱ་བ་
སྟེ། རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་དེ་དེའི་བདག་

རྒྱུ་དུ་བྱེ་སྟེ་མ་འདོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་དངོས་སུ་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་རྟོག་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་
བསྐྱབ་པ་ལ་སྤར་རྟོག་རང་གིས་ཁས་མི་ལེན་མི་དགོས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོན་རེ། མཛོད་ལས། དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཀུན་བདུས་ལས། ཡིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དུག་པོ་དག་འགག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནམ་བྱ་བ། མཛོད་ཀྱི་དེ་དུག་ཀའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཡིད་ཁམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་སྐབས་འདིར་དེ་
བདག་རྒྱུ་གྱི་གཙོ་བོར་མི་རུང་བ་གང་ཞིག་ །ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གཙོ་

པོར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིར་ལའད་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་མ་
ཐག་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་བར་

ཤེས་བ་འགག་མ་ཐག་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་བར་ཤེས་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་དང་གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད། ཅེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་དར་ཁྲིག་ལས།
བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་བསྟན་པར་སེམས་

@059A ༄༄༅། །དང་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པར་ཡིད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན། སྤང་དང་སྐྱེ་སྒྲི་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་འབྲུབ་
པའི་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་གཙོ་བོར་

འཛོག་དགོས་པ་བྱུང་མཐའ་བཞིག་མཐུན་ལ་སྐབས་འདིར་བག་ཆགས་བསགས་པས་སེམས་སུ་འཛོག་ཚུལ་སྤར་ལའད་ཟིན་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟག་པོ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་
བདག་རྒྱུན་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཏུ་བཞག་ནའང་ཆོ་ག་

བར་ཐལ། ཏུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དར་ཤིག་ལས། འགག་ཁ་མ་དེ་ཉིད་ཏུས་གཞན་གྱི་པར་དུ་མ་ཆོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གོ་བྱ་
བའི་སྒོ་ནས་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེས་བདག་རྒྱུན་པལ་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་བོར་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་
འབྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པས་བདག་རྒྱུན་དུ་བཞག་ལ།

ཞེས་གསུངས་པའི། དེས་ན་གཉིས་བ་ཡང་མི་འཐད་བར་ཐལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་རང་ཉིད་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་དེ་འགག་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་སྤྱིན་པ་ཞིག་
དགོས་པ་གང་ཞིག །ཉོན་ཡིད་ཏྱག་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་

པས་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བཙུན་རིད་མདའ་བས། འདི་ལ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་བདག་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་
ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་འགག་སྟོབས་

@059B གྲིས་ཤེས་པ་གཞན་སྤྱི་བའི་གོ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདིར་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་བྱུང་པར་འབྱེད་ཚུལ་

ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྟས་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་དང་། བསྟུ་
བ་ལས། དེ་ཡང་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་

སྤྱི་མིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམས་འཇུག་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་ན་འགོག་སྟོམས་ལའང་འདྲ་བས་དེའི་ཆེ་ཤི་ལུས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་སྟོང་བའི་ཆེ་ཀྱན་
གཞི་ཡོད་བས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་འགྲད་མི་དགོས་པར་

སྒྲིམས་འཇུག་རང་ཉིད་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་བཏབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། འགོག་སྒྲིམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་སེམས་ཡོད་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པར་འདོད་

ནའང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཡིན་པས་ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲིམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འབྲེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་ཆོ་ཉོན་ཡིད་མེད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་

@060A ༄༄༅། །པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་ཆོ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་བས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལྟ་བ་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཏུ་སྲིད་བའི་ཤུགས་མི་ཉམས་པའི་སྒྲོན་དང་བཅས་
པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྟུས་འགྲེལ་པ་

ལས། འདི་ལྟར་དེའི་དུས་སྐབས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན་ངར་འཛིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་འཕགས་ལས་ཀྱང་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ནི་སྤྲད་པ་ཉིད་ཡིན་པས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲིམས་

འཇུག་ངེ་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞི་མ་ཞིའི་བྱད་པར་མེད་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་
མེད་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་

པས་སྟེད་པའི་བརྒྱན་དང་བཅས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། འདྲུཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟེ་སྟོན་དེ་རྣམ་སྟོན་ཡིན་

པས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་རུང་ཡང་སྟེ་བའི་སྟོན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངས་ཆོག་མེད་པའི་སྟོན་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རོལ་མཆོ་སོགས་སུ་ཉོན་ཡིད་གྱི་
ངས་ཆོག་ལ་ངར་སེམས་པ་ཞེས་བཤད་

པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམ་བཤེན་དུ་རྒྱུང་སྟེ། ཉོན་ཡིང་འཁོར་བཅས་ལས་གཞན་པའི་ངར་སེམས་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་མཐོན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྡན་ཆོགས་ལས།

@060B ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་རྟག་རྟུ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་རྟག་རྟུ་ངར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དོ། །ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་འདི་ནྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་
ཡང་མཚུ ནས་པར་འགྱུར། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

བྱིངས་མདོ་ལས། ལྷ་གོམས་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་བཞག། རྒྱུན་ཏི་བྱ་ཕྱིན། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཨ་བའོ། །ཞེས་བས་ཨ་བ་བྱིན། (MN'A) །ཞེས་པ་མནར་བསྐྱར། པ་གཉིས་དང་དབྱིངས་
མཐའི་ཨ་ཡད་ཕྱིས། ན་སྒོག་མེད་ཨ་ལ་བྱངས་པས་མན་ཏི་གྲུབ་

ཅིང་རྟག་རྟུ་གོམས་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་ལ། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་མཆད་པར་ངང་ཞེས་པའི་གོམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཉོན་ཡིད་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངས་མཐོང་
ངས་ཐོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཚིག་ཀྱང་ཉོན་ཡིད་གྱི་དབང་

གིས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །དབང་བཅོམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སོ་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ངར་འཛིན་གྱི་དགང་གིས་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་བས་
གསུངས་དེ་དང་མཚུངས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེའི་

ཆོག་ནི་ཐ་སྐད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་བ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྒྲིང་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། འདྲུཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཉོན་ཡིད་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ངར་འཛིན་
དང་བུལ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ངར་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་

ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དག་བཅོམ་སྒྲོན་དུ་འཕེན་ལ། དེའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིར་ཉོན་ཡིད་འདོད་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མི་འཐད། མི་
འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

@061A ༄༄༅། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིར་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་འདྲུཤེས་མེད་པའི་ཆོ་དེ་འགག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིར་ཉོན་ཡིད་མི་འདོད་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་དགོས་
པས་དེའི་ཆོ་ངར་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་

དགོས་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལ་བསྟོོ་གཞི་ཞིག་དགོས་པས་ཀུན་གཞི་ཡོད་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དཀའ་འབྲེལ་ལས། ངར་འཛིན་མི་དགོ་བའི་སེམས་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ན་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་

སེམས་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ལས་གཞན་པའི་ངར་འཛིན་ལ་མི་དགོ་བས་བྱུང་བཅས་། གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་
སྤང་འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། མི་དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་

དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཐོང་སྤང་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཉོན་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་
བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་

ཀྱི་མཐོང་སྤང་འཇིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་བཏགས་དར་ཁྲིག་ལས། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་བདེན་པ་
བཞི་རེ་རེ་ལ་ལོག་གཞུག་བཅུ་བཅུ་ཁམས་གོང་མ་

གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བཞི་བཞི་བོར་བས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་དུག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
མཛོད་ལས། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །

@061B ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་ལྟོག་མཚམས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་པ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་མེད་པ་མི་འབད་པར་བཤམ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་མ་
ཟད་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། སེམས་ནང་དུས་

བསྐྱུས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བམས་ཅད་ལས་ནི་
སེམས་བསྐྱུས་ནས། །ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །

གནས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི། །མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་དབང་སྤྲེས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་ལཤད་ལས། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ན་གནག་ཟག་
དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཅེ་གཅིག་གསལ་པས་སྒྲིབ་ན་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྒྱན་དག་ལ། །ཞེས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་སྒོ་གཞན་དང་
གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་གྱུར་པ་དས་སྒྲིབ་ནས་མི་གསལ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རེ་ཞིག་གི་མ་བཞག་ལ་སྒྲ་མ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་པ་མཉམ་གཞག་བའི་རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་མ་ཟད་གཉིད་ལོག་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག།

པ་ལས། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྒྲོ་མི་སྲིད་བས། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། གཉིད་ལོག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་
མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་།^{@062A} ལྟོ། །ཐལ། མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིད་ལོག་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་དེས་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཀྱང་

གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོར་ཐལ་བའོ། །ཡང་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འདས་པ་མཐོང་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲུས་བས་ཆོག་གོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །འགོག་པ་
མཉམ་གཞག་གནས་སྐབས་དུས། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་

ནས་མི་རྟག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་མེད་ཟེར་ན། འོན་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་

སྒྲོམས་དམིགས་ཀྱིས་བ་སལ་བའི་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་མེད་པར་ཐལ། དེ་
འཕགས་བ་མཉམ་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

མི་རྟག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྲབ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ལ་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་རུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བ་དགོས་བའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་བར་མཉམ་གཞག་ཅེས་པ་དེ་སྤུམ་

ཅུ་པ་ལས། འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ན་མེད། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །ཅེས་པའི་འདས་ལམ་དེ་ལ་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སྤྱིར་འཕགས་ལམ་ལ་འདས་ལམ་
གྱིས་ཁྲབ་ཀྱང་འདས་ལམ་དང་མཉམ་གཞག་ཡི་

@062B ཤེས་ནམ་གངས་སུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེར་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུམ་པ་རམ་ལས། ཇི་ཙམ་དུ་གཉིས་པ་དེ་ཙམ་དུ་དམིགས་
བའོ། །མི་གཉིས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་འོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་

ལས། གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྟོང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་འདས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཡི་ཤེས་སུ་
བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩ་འཁུལ་གྱི་མངོན་

ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་འཇག་ཉལ་འདུག་སོགས་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་གཞག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་འཁུལ་གྱི་རྟིང་ངེ་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
ངང་ནས་སྟོན་ལམ་རྣམ་བཞི་དང་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་

སོགས་རྒྱས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་ལྟག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་འཇོག་རྩལ་མེད་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགོག་སྒྲོམས་ཀྱི་ཆོ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་སྒྲོམས་ལས་ལངས་མ་ཐག་
པའི་ཡིད་ཤེས་དེའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་ལྷ་པ་ངག་དང་འདྲ་བ་དང་། ཞེས་དྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་གོང་དུ་མ་བྱས་སྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་
ཡིད་དུ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱན་ན་

@063A ༄༄༅། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ །ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་དེ་དང་མཉམ་དུ་རྩེ་མཐའ་ལ་ཡང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཡོད་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། མཉམ་གཞག་གི་ཆོ་
ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་རྒྱན་ཆད་

(fBA) འི་ལོག་བ་ནི་མེད་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་དེ་རྩེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཡིད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་
ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་མའི་ཡིད་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་

དང་མཚུངས་ལྷན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བཞི་སོགས་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཉོན་ཡིད་དུ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་རྩལ་

མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། རོན་གསང་ལས། ཡིད་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འདི་ལར་རྒྱས་པ་གཉིས་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་མཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་སྟོགས་གཉིས་པ་འདི་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཚུ་བར། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཛོག་གྱེད་
པའི། །གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་གུར་ཀྱང་། །དེ་ཡི་རིགས་

ཅམ་ཡོད་ཕྱིར་བ། །ཆོས་འཛིན་བསྐྱེད་རྒྱས་མ་ལོག་ཕྱིར། །ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐོབ་པའི་སྟོན་གཉིས་རིང་དུ་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དབང་ཐོབ་དག་
བཅོམ་གཉིས་དང་འགོག་བ་མཉམ་གཞག་སོགས་

@063B གྱི་ཆོ་ཉོན་ཡིད་མེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཡིད་ཡོད་བས་འཇུག་ཤེས་གྱི་བདག་རྒྱུན་མེད་བའི་སྟོན་མི་འོང་ལ། ཡིད་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཉོན་ཡིད་གནས་འགྱུར་གྱི་མཉམ་ཉིད་ཡི་ཤེས་
ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡང་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཟག་བཅས་སུ་

འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱིར་ཉོན་ཡིད་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་བ་ཅན་དུ་འཛོག་བྱེད་རང་གྲོགས་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་། ཤེས་སྤྱིབ་དང་བཅས་པར་འཛོག་བྱེད་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་ཉོན་བྱེད་པའི་སྒོ་
ནས་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྤྲང་བ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་

གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདི་དག་གི་ཆོ་སྲ་མ་ལོག་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཡོད་བ་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དཀའ་འགྲེལ་ལས། བ་སྤྲད་སྤྲ་ཆོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་
ཉོན་བྱས་ནས་ཆོས་འཛིན་པ་ཤེས་སྤྱིབ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་

གཉིས་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིགས་ངེས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་ཉོན་ཡིད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནས་ཉོན་ཡིད་
གཏན་དུ་ལོག་བའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྲབ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ལ་སྒོ་

མངོན་གྱུར་པས་ཁྲབ་ཅིངས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་དབང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པས་དེའི་འཁོར་དུ་ཉོན་མོངས་བཞི་གཏན་མི་འབྱུང་བར་
བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྤྱིད་དང་ཞི་

པར་མིར་ཏོག་པ། །ཞེས་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གོང་དུ་འདོད་མི་རྩས་ཏེ། །སློབ་དཔོན་གྱུ་སྦྱབ་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་
སློང་བར་བཞེད་ལ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་སངས་

@064A ༄༄༅། །རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སློང་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་བདུས་དར་ཤིག་ལས། །མགོན་པོ་གྱུ་སྦྱབ་གྱི་བཞེད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། །དེའི་བཞེད་པས་ས་བརྒྱད་བར་ཉོན་སློབ་
ཟད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བཏེན་གཞིའི་མདོའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དགོངས་འབྲེལ་ལས། །ས་བརྒྱ་གཅིག་བ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་མོ་སྤངས་
པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་བདུས་ལས་

ཀྱང་། །དེ་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སློབ་གཅིག་ཅར་སློང་ངོ། །ཅིག་ཅར་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །སྤྲུལ་པ། །སློབ་པ། །སློབ་པོས་
ཉི་མ་འབར་བའི་གདེངས་ཀ་ལས། །ཀུན་མོངས་

སྐྱུ་པའི་བླ་བ་མཐར་བྱེད་པའི། །ལེགས་ལའོད་བརྒྱའི་སྒྲུང་བ་སྟོབ་ཡིས། །སྟོགས་ལ་རྒྱུ་བདག་དགའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྲེལ། །ལྷང་རིགས་ལང་ཚོ་དར་བའི་གཞོན་ལྷ་
འདིའི། །མཆེད་པོ་སྟོན་དགའི་སྐལ་བར་ཅི་སྟེ་མེད། །སྤྱི་མའི་དུས་

ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་སྟེག་མོ་ཡིས། །ཅི་སྟེ་མཇུག་པོ་སྟེད་བར་གྱུར་ཅིག་གྱ། །ཐུབ་བསྟན་སྟོག་རྗེས་འགོ་ལྷན་མི་བྲུལ་བའི། །ལའོད་སྒྲུབ་དབྱགས་བྲལ་འབྱུང་པོའི་སྒྲུང་སྟབས་གར། །བསྐྱར་
བའི་ཚོད་བརྒྱད་རོལ་པ་ལེགས་བྲས་གྱི། །ཅེ་འཇོར་

འབྲུལ་བས་གཡེང་ནམས་སྟིང་རྗེའི་ཡུལ། །དེ་སྤྱིར་དམ་པའི་མགོན་ལ་གྱས་བརྟེན་ནས། །གཞུང་མང་ཐོས་པའི་དཀའ་སྤྱད་སྤྱར་སྒྲང་བས། །འཕགས་བོད་མཁས་པའི་ལེགས་ལའོད་
དགའ་སྟོན་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཁོ་

@064B པོས་རྟེན། །རྩལ་འདིར་འབད་པ་ལས་བྱུང་ལེགས་བྲས་གྱི། །ཆལས་ཡོངས་སྤྱ་གང་བའི་བསིལ་ཟེར་ཅན། །རང་བཞིན་དག་པའི་དབྱིངས་གྱི་མཁར་འཕགས་ཏེ། །དོན་གཉིས་
ཀུན་དགའི་དགའ་ཚལ་འབྱེད་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྣམ་བར་

བཤད་པ་མཁས་པའི་འཇུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྲ་ཆང་ཐོས་བསམ་གླིང་ནས་སློབ་དཔོན་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་ཀྱི་སྤྱལ་བའི་སྤྱ་སྒྲལ་བཟང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་
མཚོ། སློར་དཔོན་སློབ་ཟུང་ཞེས་རབ་སྟོབས་འཛིན་གྲ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བསྒྲལ་བའི་དོར། ༧བཅུན་བ་

དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སློན་མེས་རང་ལོ་སོ་བདུན་པས་ཕོ་ཏྲའི་ལོ་བྱམས་སྟོད་རྒྱ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་པོའི་ཉོན་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་དུ་རྩོགས་བར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྟོམ་
བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའོ། །འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་རྒྱ་མའི་རིང་ལུགས་ངེ་མ་མེད་བ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་

རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །